

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

PAZĪSTI, ATBALSTI, SARGĀ!

Lai karpas būtu apmierinātas. 2. lpp. Diskusijā – par maluzvejniekiem. 3. lpp. Kā pagatavot foreli. 4. lpp.

Šodien dienas gaismu kopā ar Kurzemnieku ierauga izdevums Pazīsti, atbalsti, sargā!, kas veltīts zivju tēmai: saudzīgai resursu izmantošanai, aizsardzībai, tradīcijām, pētījumiem, popularizēšanai.

Pelčenieki piepilda zinātnieku sapni

Ventspilī daudzu skatītāju klātbūtnē pie kuģīša Hercogs Jēkabs piestātnes Ventā pagājušonedēļ ielaisti Pelčos izaudzētie taimiņu mazuļi.

Kurzemniekam jauns pielikums Pazīsti, atbalsti, sargā!

Meklē viduslapās!

Sālās tortes kļūst populāras.

5. lpp.

Beidz Alsungas mūzikas skolas mākslas klasi.

4 lpp.

Ar labu skolotāju – līdz izstādei

Kabiles skolēnu darbu izstādes atklāšanā Kuldīgas Mākslas namā. Priekšplānā – mazā kabilniece Alise Dubure un viņas mamma Iveta Dubure.

Ar muzikālu mazo kabilnieku sveicienu trešdien Kuldīgas Mākslas namā atklāta Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolas audzēkņu un skolotājas, grafikas, ilustratores Ivetas Fogeles izstāde *Dabas meistardarbnīca*.

Pasākumā piedalījās paši autori, viņu vecāki, vecvecāki, novada mākslas skolotāji un Kabiles pašvaldības vadītājs Tālvaldis Bergmanis. Deviņi kabilnieki mācās arī E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolā, un tās direktore Maruta Rozīte bērņus un vecākus uzteica par neatlaidību,

ikdienā mērojot tālo ceļu.

Izstādes galvenā vaininiece ir I.Fogele: „Ideja brieda pakāpeniski. Pārceļoties uz Kabili, iecerēju mierīgu un klusu dzīvi, bet mana pirmā Kuldīgas cīgun grupa urdīja – vēloties redzēt manus darbus. Mākslas nama un pašvaldības cilvēki bija pretimnākoši.”

Pirms diviem gadiem Iveta sāka skolā mācīt mākslu, ekspozīcija veidota kopā ar mākslas pulciņa bērņiem. „Nevērtēju pēc deguna vai disciplīnas – darbus vienkārši liku divās kaudzēs,” tāda bijusi 35 bērņu veikuma atlase.

Pedagoģe uzskata – tas kalpos par labu impulsu lauku bērņu tālākai virzībai. „Viņi ir jūtīgi un ļoti atvērti, atšķirīgi no mazajiem pilsētniekiem – to var novērot arī darbos.”

Izstādi iekārtojusi dizainere Aiga Vaitkus: „Iveta ir lieliska grafike, kura prot zināšanas un vērtības nodot audzēkņiem.”

Dabas meistardarbnīca būs atvērta līdz 14. jūnijam. Līdz tam Mākslas namā skatāmi arī Kuldīgas mākslas skolas audzēkņu diplomdarbi.

Vija Zariņa, Aivara Vētrāja foto

Kurzemnieku jūnijam var abonēt līdz 27. maijam

www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu), pasta nodaļās, pie pastniekiem, redakcijā (ietaupot 71 centu).

Ģimnāzijai – 95

Viļa Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzija aicina uz salidojumu 30. maijā. Reģistrēties no 13.00 līdz 15.30 skolā vai jau tagad mājas lapā. 16.00 būs svinīgā daļa kultūras centrā, 20.00 balle ģimnāzijā. Par godu jubilejai nākamnedēļ notiks arī dažādi pasākumi. Pirmdien skolā tiks atklātas vairākas izstādes, otdien būs atvērto durvju diena (jebkuram interesantam no 12.00 līdz 14.00), 27. maijā 12.50 – grāmatas *Laikam ritot* atvēršana, bet no 28. uz 29. maiju – nakts pārgājiens *Lielā Viļa skrējiens*.

„Kas neciena sevi, ir nelaimīgs, bet, kas pārāk pašapmierināts, tas ir muļķis.” /G.Mopasāns./

ĪSĪŅAS

Rīt velofestivāls

Rīt, 23. maijā, Kuldīgā, Kurmāles, Īvandes, Ēdoles un Padures pagastā notiks festivāls *Velodiena Kuldīgā*, tāpēc no 11.30 līdz vienam naktī būs satiksmes ierobežojumi gan pilsētā, gan atsevišķos šo pagastu ceļu posmos. Dienā būs trīs maršruti pa bānīša ceļu, naktī viens – 18 km pa Kuldīgu un tās apkārtni. Reģistrēties varēs arī rīt Pilsētas estrādē. Tur būs arī radošā darbnīca *Esi spožs un drošs*.

Donoru diena

25. maijā no 10.00 līdz 13.00 Valsts asinsdonoru centrs rīko donoru dienu Kuldīgā, Pilsētas laukumā 4. Par donoru var kļūt cilvēki no 18 līdz 65 gadiem. Ķermeņa svaram jābūt virs 50 kg. Vairāk uzzināt pa bezmaksas tālr. 80000003 un www.donors.lv.

Skrundenieki finālā

Rīt, 23. maijā, 18.00 kanālā LNT erudīcijas konkursa *eXperiments* finālā Kurzemi pārstāvēs Skrundas vidusskolas komanda *NOS*. Tiks noskaidroti fizikā ziņoņākie, kuri dosies ceļojumā uz Rodas salu Grieķijā. Spēli vadīs *CrossFit* treneris Kaspars Zlidnis.

Stendā vēl vieta

Kuldīgas novada pašvaldības reklāmas stendā Kalna un Pils ielas krustojumā vēl ir trīs brīvi laukumi (0,35 m² katrs) vietējo ēdināšanas uzņēmumu reklāmai. Attīstības komiteja domei ieteica tos izolēt nomas tiesību izsolē. Vienu laukumu jau nosolījis restorāns *Bangerts*. Sākumcena būtu 60 eiro gadā, solis – 5 eiro.

Pirmdien, 25. maijā:

- Velodienas reportāža.
- Talantīgais Elvijs Strazdiņš.
- Alsungā *Lebedīks*.
- Kā čigāni jūtas Latvijā.

REDZĒJUMS

Kur tu biji vakar?

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567,
daiga.bitiniece@
kurzemnieks.lv

Partijas pirms katrām vēlēšanām solījušas domāt par līdzsvarotību valsts attīstību, īpaši uzsvērt reģionus. Pēc vēlēšanām parasti lielākā daļa solītāju par to vēl runā, bet darbi neseko. Man bija iespēja piedalīties diezgan pretrunīgi vērtētajā, bet labi domātajā LTV1 raidījumā *Lielais jautājums*, kurā divas komandas sniedza savu versiju par tēmu: „Vai Latvija nākotnē būs tikai Rīga?”

„Taupība un dzīves kvalitāte – abas lietas svarīgas.”

Banķiera Ģirta Rungaiņa komanda bija kategoriska, proti, jādara viss, lai Rīga attīstītos, cilvēkiem uz turieni jāpārceļas ar visu iedzīvi, un – vienkāršojot – visur citur lai meži un pļavas. Otrā komanda, ko vadīja Vidzemes augstskolas rektors Gatis Krūmiņš, nebija tik strikta, taču tāpat, analizējot iedzīvotāju skaita sarukumu, zemo dzimstību, aizceļošanu uz Rīgu labākajā un uz ārzemēm sliktākajā gadījumā, iestājās par to, ka jāveido lielāki reģioni. Proti, lai pašvaldības koncentrētu naudu un efektīvāk piesaistītu investorus, apkārtējie novadi būtu jāpievieno lielajām pilsētām, piemēram, Ventspils novads Ventspilij.

Raidījuma veidotāji konkrētāk bija izpētījuši dažas

pašvaldības, tai skaitā Kuldīgas novadu, secinājumus vispārinot un kritizējot faktu, ka liela Eiropas nauda ieguldīta infrastruktūrā un ēkās, bet drīz vairs nebūs, kas te (tur) vispār staigā un dzīvo.

Tēmu turpinot un pagājušonedēļ analizējot finanšu izlietojumu Kuldīgas skolās, LTV1 raidījums *De facto* secināja, ka efektīvāk būtu piecu vietā pilsētā atstāt divas. Vēl svaigā atmiņā pašvaldības centieni optimizēt skolu tīklu, sabiedrības protesti un idejas atlikšana.

Lai arī, manuprāt, deputātiem vajadzēja būt izlēmīgākiem, vairāk skaidrot sabiedrības ieguvumus, divi aspekti tomēr rada bažas. Pirmkārt, skolotāji tad saņemtu lielāku algu, bet kāda daļa darbu zaudētu. Otrkārt, kas notiktu ar ēkām? Mēs redzam, ka notiek, ja ēka paliek tukša. Ar šausmām domāju, kādas pēc laika izskatīsies slēgšanai nolemtās un pašlaik tik labi uzturētās Skrundas arodskolas ēkas. Vairāk Kuldīgā kādā vidusskolā, telpas pielāgojot, būtu vieta, teiksim, mūsu tehnikumam? Tad varbūt nebūtu nekā jādūvē no jauna (arī par Eiropas naudu)?

Vai kāds mūsu valstī spēj redzēt ainu kopumā? Arī pārmetumi par ielās un ēkās ieguldīto Eiropas naudu adresējami valdībām, plānotajiem, statistiķiem, pētniekiem, Nacionālā attīstības un citu plānu izstrādātājiem, kam vajadzēja prognozēt, kā saruks iedzīvotāju skaits un ka daudzviet laukos saceltās sporta halles stāvēs pustukšas, bet attīrīšanas iekārtām pietrūks mēslu, kā diskusijā skarbi pateica Rungainis.

MANUPRĀT

Ar skatu no malas

Ciemiņi ir viena noderīga parādība – tie liek uz ierasto paskatīties ar tādu kā skatu no malas. Šajā pavasarī manas ģimenes ikdienu visai pamatīgi ietekmējuši divi notikumi, abi gan iepriekš zināmi un gaidīti: lūgšanu vakars pie mūsmāju krusta un franču draugu ciemošanās. Par godu pirmajam gandrīz nedēļu no vietas plāvām zāli, cirtām krūmus, pārvietojām metāllūžņus... Biju tā ieskrējies, ka pat māju pārkrāsoju – šis darbs bija ilgi atlikts, bet nu, kad iedomājos, ka skatus uz pelēcīgo fasādi raidīs ne tikai savējie, bet arī cilvēki no malas, ņemu pindzeli un trepes un ķeros pie darba. Šodien mūsmājās ierodas divi no tiem francūžiem, kuri pērn ruden mūs, suitu kopienas pārstāvjus, uzņēma Francijā. Ciemiņi ne tikai staigās pa pagalmu, bet arī nakšņos. Atlika vien iztēloties vērtējošu skatu no malas, lai ķertos pie pamatīgas telpu uzkopšanas, bez kuras paši varbūt vēl ilgi iztiktu.

Juris Lipsnis, tālr. 22470000, pasts.kurzemnieks@mail.lv

FOTOKOMENTĀRS

Ja aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis kļūst par Valsts prezidentu, tad viņam būs stingra aizmugure. **Jura Ģiguļa foto**

TRĪS VIEDOKĻI

Vairākiem Latvijas piena pārstrādes uzņēmumiem dota atļauja jeb sertifikāts savu produkciju, piemēram, sieru, piena pulveri, krējumu un saldējumu, eksportēt uz Ķīnu.

Cik nozīmīgi tas ietekmēs piena nozari mūsu valstī?

Jāņem vērā tradīcijas

Gundars Sisenis, SIA „Elpa” valdes priekšsēdis:

– Var vērtēt divējādi. Mēs dzīvojam globālā sabiedrībā, tirgus paplašinās. Tomēr ir stipras tradīcijas un ieradumi, kurus grūti lauzt, īpaši attiecībā uz pārtiku. Mums nav pieņemams viss, kas ir Ķīniešu virtuvē, un otrādi.

Pirms kādiem četriem gadiem Ķīnā pavēroju, ko tur lieto uzturā. Piena produkti cieņā ir pārsvarā Eiropā, daļā Amerikas, kur daudz ieceļotāju. Pienā ir laktoze, kas arī latviešiem bieži rada vēdera problēmas. Taču tautām, kurām garšo ļoti asi ēdieni, tās būs daudz lielākas. Eksportēt varēs tikai atsevišķus industriālus produktus, piemēram, piena pulveri, kas termiski stipri apstrādāts un ko var ilgāk uzglabāt. Kādu saldējumu ar piedevām ķīniešiem arī apēdīs, bet tradicionālajam krējumam, biežpienam un sieram diez vai būs piekrišana. Turklāt svaigus tos nevar nogādāt lielā attālumā dēļ. Vajadzēs pievienot spēcīgus konservantus. Tādēļ uz mūsu uzņēmumu tas neattiecas, jo ražojam galvenokārt dabīgus produktus. Nav vajadzības kaut ko mainīt, jo esam iekarojuši vietējo tirgu un daudz strādājam ar skolām un citām budžeta iestādēm.

Ja jau Ķīnā tik perspektīvs tirgus pieņem, kādēļ šo nišu vēl nav aizsi-

tušas lielās piena ražotājas valstis? Eiropa saražo daudz vairāk, nekā patērē. Jāņem vērā, ka Ķīnā nemaz nespējamo sadarbību realizēt. Arī biznesa tradīcijas nav viegli mainīt. Tāpēc nedomāju, ka nozarē kaut kas būtiski mainīsies.

Piena ražotājus tas neglābs

Gaida Ostrovska, piensaimnieku kooperatīva „Kalmuīža” vadītāja:

– Var jau būt, ka eksports palielināsies, bet nozari tas neglābs, jo ir ļoti daudz importa. Un tas pieaug: Latvijā arvien vairāk piena un tā produktu ienāk no ārvalstīm, nu jau ne tikai no tuvākajām kaimiņvalstīm, bet arī tālākām zemēm. Mēs savu pienu aizvedam uz Lietuvu, turienes pārstrādātāji eksportē atpakaļ.

Nevar prognozēt, ka līdz ar Ķīnas tirgus atvēršanu Latvijā zemnieki atgūs elpu, paplašinās ganāmpulkus un slauks vairāk. Iepirkuma cena taču neceļas – tas ir galvenais, kas kavē attīstību. Piena ražotāji drīzāk skatās, vai govīs nav jāpārdod, jo prasības kļūst arvien stingrākas. Kādreiz pietika, ja piens ir balts un ar noteiktu tauku procentu. Arvien nopietnāk tiek vērtētas somatiskās šūnas un baktērijas. Ja nebūs dzesētāju, piena māju, ja netiks lietoti ķīmiskie līdzekļi, mazie ražotāji kritīs. To

varēs izturēt tikai lielie piensaimnieki, kam ir nauda ieguldījumiem.

Paies vismaz pusgads

Jānis Šolks, Latvijas Piensaimnieku centrālās savienības valdes priekšsēdis:

– Pats fakts, ka parādījies jauns tirgus, jau ir labs. Pie tā daudz strādāts. Taču vēl tālu līdz brīdim, kad kaut kas uz Ķīnu tiks aizvests. Mums ir pierasts – ja vajag produkciju, tad ražojam un vedam. Vēl paies pusgads vai pat gads, jo ķīniešiem ir īpašs bizness. Grūti vienoties par cenām, daudzumu, izplatīšanu. Austrumos nekad nepasaka nē, bet arī skaidru atbildi jā nedod. Nenoteiktība ievēlās.

Tāpēc vismaz šobrīd iespējai eksportēt uz Ķīnu nav lielas nozīmes. Tikmēr pārstrādātājiem jādomā par specifisku produkciju, jo svaigu pienu jau nevedīs. Tie būs industriālie produkti, kādus var nopirkt visā pasaulē, un latviešiem jādomā savs piedāvājums. Par to vēl nav manāma liela interese. Mūsu pārstrādātāji eksportu uz Ķīnas tirgu var nesākt, saprotot, cik grūti to apgūt. Lai attīstītu eksportu, mazajiem un vidējiem pārstrādātājiem vajadzētu apvienoties. Arī tas nenotiek tik ātri.

Daina Tāfelberga

PRECIZĒJUMS

18. maija publikācijā *Cikstas arī mazie kori* ieviesusies kļūda. Kuldīgas novada sākumskolas koru skatē vislabāk startēja Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas kolektīvs (diriģente Iveta Vīksne), otrais bija Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas 2. – 4. klašu koris (Sangrita Upeniece). Lūdzu atvainot par neprecizitāti.

Vija Zariņa

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat iespēju aizņemties naudu no ātro kredītu piedāvātājiem? Vai jums šai jomā ir pieredze?

Gunta, konditore: – Ātrie kredīti ir ļoti bīstami. Tavā vārdā kredītu var paņemt kāds cits – man pašai tā bija. Aizgāju uz policiju, uzrakstīju iesniegumu, un jāmaksā nebija, bet jāievēro lielāka piesardzība. Kredīta devēji, dodot naudu, cilvēkiem pārāk uzticas, var iedot vienā dienā vairākus kredītus! Beigās jau zaudētāji ir cilvēki.

Māris, zemnieks no Basiem: – Es kredītus neņemu. Kurš tad uz laukiem tādus ņems! Tiem, kuri var atdot, varbūt kredīts arī palīdz, bet citi vēl vairāk iekuļas. Dzirdēju, ka nupat kaut kāds likums pieņemts, kas kredītu devējiem uzlikšot iemauktus.

Inta Leitāne, pensionāre no Maņģenes mežiem: – Mēs esam pensionāri, un mums nekādus kredītus nevajag! Es ar tiem neielaižos: ja naudas nav šodien, vai tā radīsies rīt, kad kredīts būs jāatdod? Es neatbalstu arī azartspēles; man liekas dīvaini, ka cilvēki ņem kredītu, lai tās uzspēlētu.

Daina, lauku saimniece: – Cilvēku mulķība ir neizmērojama, un ātrie kredīti tur diemžēl neko nevar mainīt. Kas tendēts uz uzķeršanos, tas arī uzķersies! Šiem cilvēkiem varu novēlēt kļūt gudrākiem. Par laimi man ar kredītiem nav nekādas pieredzes.

Ole Lindkvists, mākslinieks, skolotājs no Dānijas: – Zinu, ka tādi ir un ka tiem ir ļoti lieli procenti, bet pats neesmu izmēģinājis, jo par laimi nav gadījies būt tādā situācijā, kad vajadzētu. Šie kredīti ir pievilcīgi jauniem cilvēkiem, bet ātrā nauda patiesībā ir lamatas. Kad esi jauns, gribas idejas ātrāk pārvērst īstenībā, un tad ir liels kārdinājums nospriest tās dažas pogas. Bet diez vai vajadzētu izmantot tieši šādu variantu, sevišķi Latvijā, kur daudzi dzīvo visai trūcīgi.

Edijs Brunovskis, mācās Centra vidusskolā: – Pašam tādas pieredzes nav, neesmu dzirdējis, ka arī paziņām būtu. Ātros kredītus parasti ņem studenti. Zinu, ka tie galīgi nav izdevīgi, tad jau labāk ņemt bankā, ja ļoti vajag.

Juris Lipsnis, Aivara Vētrāja foto

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 4533.

Administratīvajai komisijai darba daudz

Kuldīgas novada domes administratīvās komisijas sēdē pagājušo trešdien izskatīti 16 pārkāpumi, tostarp lieta par nepilngadīgo, kurš skolā izpūtis asaru gāzi. Kamēr sodi nav stājušies spēkā un ir likumiska iespēja tos pārsūdzēt, komisija tos neizpauž.

Ierodas ar advokātu

Kādam vīrietim, kurš ieradās kopā ar advokātu, uzrakstīts protokols, ka viņš ar smago tehniku, piegādājot barību ganāmpulkam, sabojājis servitūta ceļu Snēpeles pagastā. Vīrietis vainu neatzina, un aizstāvis lūdza lietvedību izbeigt, jo protokols esot neprecīzs. Tajā norādīts, ka šādi pārkāpts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 66. pants par vidi ietekmējošo būvju un ietaišu bojāšanu vai iznīcināšanu. Taču neesot saprotams, kā konkrēti vīrietis tās bojājis, kā arī neesot konkrēti pierādījumi, ka tieši viņa klients sabojājis ceļu, nevis kāds cits.

Patvaļīgi būvē un piepilda svešas miskastes

Kāda kuldīdzniece izsauka uz sēdi, jo 25. martā, Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā,

pie sava nama nebija izkārusi valsts karogu. Sieviete paskaidroja, ka vienmēr to darot, taču šoreiz vienkārši aizmirsusi. Par šādu pārkāpumu protokoli uzrakstīti vēl divām personām, taču tās sēdē neieradās.

Komisijā izskatīta lietvedība arī pret kādu juridisku personu. Pašvaldības policija konstatējusi, ka Kuldīgā, Graudu ielā, piebūve tiek celta bez būvprojekta. Uzņēmuma pārstāvis pārkāpumu nenoliedza, paskaidrojot, ka būvniecība apturēta un dokumenti tiek kārtoti. Šāda situācija esot radusies neapzināti – uzņēmuma vadības un būvnieku saprašanās dēļ.

Paskaidrot savu rīcību bija ieradies arī vīrietis, kurš pārkāpis atkritumu apsaimniekošanas noteikumus. Pēc vērienīgas tīrīšanas dzīvesvietā Skrundas ielā viņš vairākus maisus izmetis sava nama konteineros, taču tajos vietas neesot bijis gana, tāpēc vēl 15 maisus aizvedis uz konteineriem Gaismas ielā. Turklāt nolīcis tos blakus tvertnēm zemē. Vīrietis vainu atzina un piebilda, ka maisus salicis

zemē, lai konteinerus nepārpildītu.

Piegružoto teritoriju īpašnieki neatnāk

Uz sēdi neieradās 11 cilvēki, kuriem uzrakstīti pārkāpuma protokoli. Četriem vīriešiem, kuriem pieder īpašumi Baznīcas, Ventpils un Kalpaka ielā, uzrakstīti protokoli par pieguļošās teritorijas nesakopšanu. Bez apsūdzēto klātbūtnes izskatītas arī lietas par kāda Lielbritānijā dzīvojoša vīrieša uzvedību Liepājas ielā, ar kājām ieļecot puķu podos, par dzīvošanu bez deklarētas dzīvesvietas un par skaļas mūzikas klausīšanos Laidu pagasta Sermītē, traucējot kaimiņu naktsmieru. Laidos protokols uzrakstīts arī sievietei, kuras suns regulāri noraujoties no ķēdes. Kables pagastā a/s *Sadales tīkli* darbinieki atklājuši, ka kāds vīrietis izveidojis nelegālu elektropieslēgumu savai mājai.

Antra Grīnberga

Taipejas misijas pārstāvji Skrundā

Skrundas muižā viesojās Taipejas misijas vēstnieks Latvijā Gerijs K.J.Ko, lai biedrībai *Lejaskurzeme* pasniegtu ziedojumu bērnu un jauniešu rehabilitācijai Jaunķemeris.

Kā stāsta Lejaskurzemes vadītāja Sanita Ukavica, draudzība ar Taipejas misijas pārstāvjiem ilgstoši jau sesto gadu, regulāri saņemts atbalsts dažādiem pasākumiem. Šoreiz vēstnieks vēlēties apskatīt Skrundu, klātienē tikties ar slimajiem bērniem un jauniešiem. Viņš pastāstīja par misijas darbību un interesējās, kā cilvēki šeit dzīvo, ar ko nodarbojas, kāda ir vide un vispārējā veselība.

Taipejas misija Latvijas Republikā ir Ķīnas Republikas (Taivānas) pārstāvniecība Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Tās galvenais mērķis ir būt par sadarbības tiltu starp Taivānu un Baltijas valstīm ekonomikā, kultūrā, izglītībā, zinātnē u.c. jomās.

„Salīdzinot ar Taivānu, Latvija ir maza valsts,” teica vēstnieks. „Taču mēs esam draudzīgi, jo daudz ko varam apgūt kopā. Esmu bijis citur Latvijā un, dodoties uz Liepāju, divas reizes braucis cauri Skrundai. Bet pat nenojautu, cik šeit skaisti. Tāpēc gribu atbraukt vēlreiz un atvest līdzīgu sievu, lai parādītu, cik skaista un sakopta ir šī vieta.”

Gerijs K.J.Ko pasniedza *Lejas-*

Skrundas biedrības *Lejaskurzeme* vadītāja Sanita Ukavica Taipejas misijas vēstniekam Latvijā Gerijam K.J.Ko dāvina lietussargu. Pasākumā piedalās arī 12. Saeimas deputāte Nellija Kleinberga.

kurzemei 1000 eiro, lai Skrundas bērni un jaunieši kopā ar pavadoņiem varētu saņemt rehabilitāciju Jaunķemeru sanatorijā. Klātesošajiem viņš pasniedza arī simboliskas dāvanīgas no Taivānas. Savukārt S.Ukavica viesim uzdāvināja lietussargu ar Skrundas muižas simboliku, jo uzņēmuma vadība finansiāli atbalstīja šo pasākumu.

Tikšanās apmeklēja arī 12. Saeimas deputāte Nellija

Kleinberga. Viņa uzsvēra, cik nozīmīga cilvēkam ir veselība, un vēlēja S.Ukavicai izturību uzņēmību un veiksmi, meklējot atbalstu slimajiem skrudeniekiem. „Kāds austrumu gudrais teicis, ka trīs lietas mēs nekad nevaram atgūt. Tās ir: laiks, vārds, ko esam pateikuši, un iespējas, ko neesam izmantojuši,” atgādināja N.Kleinberga.

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Tēva un vectēva gleznas

Šodien 18.00 Līvijas Rezevskas izstāžu zālē Kuldīgā (Mucenieku ielā 19) 14. sezona tiks atklāta ar Kurmāles *Segļos* dzimušā Alberta Kalna (1910 – 1988) gleznu un Sibīrijas lēģera laika zīmējumu izstādi.

To rīko plašās Kalnu dzimtas pēcteči: idejas autors, dēls Vilnis, mazdēli Valdis, kurš dzīvo *Segļos*, kur saglabāta vectēva kolekcijas lielākā daļa, fotogrāfs Kristaps, Uldis, kurš dziedās un spēlēs

ģitāru. Dalībnieku skaitā būs arī režisore Ilze Burkovska-Jakobsena no Norvēģijas, kas dokumentālo filmu *Bekons, sviests un mana mamma* uzņēmusi par Tāli Kalnu – vienīgo meitu Alberta piecu bērnu ģimenē. Izstādei dots nosaukums *Stāsts par vienkāršu lauku puisi, kurš visu mūžu mīlēja mākslu*. Gleznot A.Kalns mācījies Kuldīgā pie Jēkaba Bīnes, J.Rozentāla mākslas vidusskolā, darbojies studijā *Kuldīgas palete*.

Darbus varēs apskatīt līdz 19. jūnijam (12.00 – 16.00, izņemot pirmdienas). 1955. gadā L.Rezevska ar A.Kalnu iepazinās Rīgas autoostā, kur no izsūtījuma amnestētajam viņa nopirkusi autobusa biļeti uz mājām. Izstāžu zāles saimnieci Antoņinu Valeiņu ar būvzinieci Vilni Kalnu kopā savekušas rūpes par tēlnieces māju. 20. maijā L.Rezevska bija 89. dzimšanas diena.

Dina Poriņa

Graustu grib pārdot par eiro

Skolas ielas 2. nama īpašniece – SIA *Project Development Investments* – piedāvā Kuldīgas novada pašvaldībai nodegušo namu atpirkt par vienu eiro.

Attīstības komiteja pēc ilgām diskusijām ieteica domei šo iespēju neizmanto. *Kurzemnieks* jau rakstījis, ka ēka apdraud apkārtni, tādēļ īpašniekiem tika uzdots līdz 1. maijam saskaņot glābšanas darbu plānu, bet līdz 1. jūnijam tos paveikt. 30. aprīlī pašvaldība saņēmusi rakstisku piedāvājumu īpašumu nopirkt. Komitejas vadītājs Aleksandrs Lange pastāstīja, ka būvinspektori pēdējo reizi objektu apskatījuši 2013. gadā, bet nu arī viņš pats to izpētījis. Liela daļa mūru vēl labi saglabājušies, pamatos plaisu nav. Viņaprāt, stāvoklis nav tik bēdīgs kā vecajā slimnīcā.

Deputāti saprot, ka var, protams, turpināt rakstīt brīdinājuma vēstu-

les, bet, visticamāk, pašiem vien nāksies nostiprināt arī šo ēku. Ja pašvaldība namu iegādātos, tuvākajos gados to nedrīkstētu izsolīt, bet, lai atjaunotu un izmantotu pašvaldības funkcijām, vajadzīga liela summa. Otrs variants ir uzlikt pagaidu jumtu un ēku iekonservēt, iztērēto summu piedzenot no SIA *Project Development Investments*.

Juriste Inese Ozola-Gūtpelca uzsvēra, ka glābšanas darbos pašvaldībai nāksies iesaistīties abos gadījumos, bet otrajā variantā ir cerība, ka tēriņus izdosies atgūt, jo uzņēmums, kam ēka pieder, ir maksāspējīgs. Viņa uzskata: ja īpašnieki nemaksās paši, tiesa naudu piedzīs gandrīz ar simtprocentu garantiju. A.Lange lēsa, ka ēkas glābšanai vajadzīgi aptuveni 30 000 eiro.

Inguna Spuleniece

Vairs necer, ka senioru dzīve uzlabosies

Senioru veselības apdrošināšana un pensiju indeksācija bija divi galvenie temati 18. maija Latvijas Pensionāru federācijas (LPPF) 10. kongresā.

Par tur runāto stāsta Kuldīgas novada pensionāru padomes priekšsēde Astra Gūtmane, kas kongresā novadu pārstāvēja kopā ar delegātiem Antoņinu Valeiņu, Olgu Vītolu un Anitu Koliņu. Par federācijas priekšsēdi atkārtoti ievēlēts Andris Siliņš. Viņa teiktajā izskanējusi rūgta atziņa – aptuveni trešdaļa senioru dzīvo trūcīgi, nespēj atļauties atbilstošu veselības aprūpi. Traucē garās rindas medicīnas iestādēs, augstās cenas, rezultāts – ielaistas slimības un cilvēku ciešanas. Veselības apdrošināšanas joprojām nav. Seniori stāvējuši pie valsts šūpuļa, piedalījušies tās atjaunošanā, bet, kad vajadzīga palīdzība, skan aizbildinājumi: krīze, trūkst naudas un iespēju. Viņus atceroties vien tad, kad jādodas vēlē. Joprojām

netiek atbildēts, kas un kā kompensēs zaudējumus, kas radušies, atceļot pensiju indeksāciju krīzes laikā. Tai pašā laikā valsts atļaujas dārgus projektus, tiek būvēti *zelta tilti*, bet privātbizness darbiniekiem maksā minimālo algu, *ražojot* jaunus trūcīgos pensionārus.

Labklājības ministrs Uldis Augulis kongresā atzinis, ka valsts pensiju likuma grozījumi iestrēguši varas gaitēnos, tomēr 19. maijā bija paredzēts vairākkārt atliktos labojumus skatīt valdības sēdē.

„Pensionāri ministru atbalsta, vēlējas ar viņu diskutēt un bija apbēdināti, ka pēc uzstāšanās viņš devās prom,” stāsta A.Gūtmane. „Pati pirmo reizi piedalījās federācijas darbā un skaudri sapratu, ka senioru centieni dzīvot labāk netiek atbalstīti. Mēs varam vien gaidīt un nodarboties ar to, kas sagādā prieku. Dīvēl nevaram gaidīt divdesmit, desmit un pat ne piecus gadus.”

Vija Zariņa

Pirmskolas iestādes vasarā slēgs

Ar izglītības iestāžu vadītājiem izspriests pirmskolu grupu darbs vasarā Kuldīgas novadā.

Sociālā, izglītības un kultūras komiteja ieteiks domei to apstiprināt. Izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure deputātiem paskaidroja, ka grafiks pieskaņots skolotāju atvaļinājumam un dažviet telpu remontam.

Bērnu darza grupiņas Vārmes pamatskolā būs slēgtas no 1. jūlija līdz 31. augustam, Laidu pagasta Sermītes interešu centrā – no

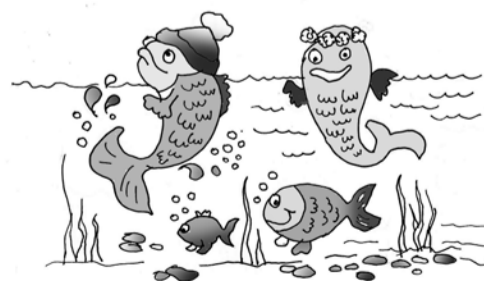
29. jūnija līdz 31. augustam, Vilgāles pamatskolā – no 16. jūnija līdz 31. jūlijam, Kuldīgas Centra vidusskolas Snēpeles filiālē – no 1. jūlija līdz 5. augustam, Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas Padures filiālē – no 22. jūnija līdz 31. jūlijam, bet Kuldīgas 2. vidusskolas Rendas filiālē – no 15. jūnija līdz 31. augustam.

Par visu grupu slēgšanu vasarā vecāki laikus jābrīdina.

Inguna Spuleniece

NUMURA CITĀTS

„Vimbu ceļotāju daba izpaužas līdzīgi putniem – pieaugušās (no diviem līdz 11 gadiem) dzīvo jūrā, bet pavasarī (daļa jau rudenī) dodas augšup pa upēm nārstot. Vimbas pēc upju ieņemšanas laika var iedalīt t.s. ledus vimbās un ievu vimbās: pirmās parādās, kad upēs iet ledus, otrās – ievu ziedēšanas laikā,” stāsta Rūdolfis Tīrmanis.

Atjaunotā skola saved kopā savējos

Laidu pamatskolai šogad nav apaļas jubilejas – tai aprit 94, taču vēlme parādīt beidzot restaurēto muižas kompleksu un arī interese par to bija labs iemesls salidojumā sapulcēt ap 200 absolventu un bijušos darbiniekus.

Tomēr saglabāta

Svinīgajā sarīkojumā mazie un arī kādreizējie audzēkņi priecēja ar dziesmām un ēnu teātri, ar pašu sacerētiem dzejoļiem par Laidiem. Direktore Elīta Tisjaka gandarīta, ka piepildījušies pirms 17 gadiem dzirdēti vārdi – lai skola aug, nevis kļūst par drupu kaudzi, kurā ganās kazas... Muižas komplekss, kurā kopš 20. gadiem dzīvo arī skola, atjaunots, pateicoties Kuldīgas novada atbalstam.

Paldies par ieguldījumu tika ilggadējām pedagoģēm Silvijai Jegorovai, Austrai Elzai Upītei, Verai Lepsei, Gunai Robertai, Guntai Mucenieci, arī pavārēm Valdai Lidijai Gutbergai un Mārītei Viliņai. Pēc tradīcijas sumināts vecākais atnākušais absolvents – šoreiz 1939. gadā skolu beigušais Jānis Baumanis. Noslēgumā visi apvienojās sirsnīgajā Laidu pamatskolas himnā, kurā skan arī vārdi: „Patiec sveika, vasara! Tā ir prieka asara.”

Kā tēva mājās

1969. gada absolventiem šī

bija īpaši zīmīga tikšanās, jo viņi nebija redzējušies kopš izlaiduma – veselus 46 gadus! Kaut gan lielākoties Kurzemē vien visi mīt: Juris Nikolajevs un Valda Benuševica Laidos, Anita Filoņenko Kandavā, Gunta Hildebrante Dundagā, Jadviga Krēsliņa Kuldīgā, Mirdza Tobija Kurmālē. No 12 klasesbiedriem trīs jau esot aizsaulē, no pārējiem satikušies seši. Iniciatore bijusi Mirdza, sazināties palīdzējis arī portāls *Draugiem.lv*. „Tāds prieks! Ar pirmo skolu saistās vismīļākās atmiņas – sirsnība, siltums kā jau lauku skolā. Tas ir tāpat kā tēva mājās,” secina bijušie skolēni, kuri nu plāno tomēr tikties biežāk.

Savukārt 1963. gada beidzēji jau gadus desmit viens pie otra tiekas ik gadu un zinot katra dzīves svarīgākos notikumus, saka Laidu pagasta Ēnavā dzimušī Velta Krūmiņa, tagad turlavniece. Šo klasesbiedru vidū ir arī Viktorija Kristovska, Saulcerīte Ivāne, Ilga Trumpika, Ausma Jonele, Māris Gulbis, Kaitāns Maļinovskis.

1974. gada absolventes Inga Sūniņa no Mārupes un Lidija Strazde no Kazdangas pēdējoreiz skolā

Laidu muižā apciemot savu pirmo skolu vēlējas gana daudzi – vestibilā reģistrējas kā jauni, tā vecāki absolventi. Kā jau salidojumos ierasts, daļa ieradās vēlāk uz balli.

bijušas pirms gadiem desmit un ēku pārmaiņas novērtē: „Toreiz no ārpuses bija želuma gals... Tagad vietējā *gide* (1967. gada absolvente Mirdza Balcere – aut.) mūs vedīs apskatīt atjaunoto muižu.” Arī skolas tehniskā darbiniece Sandra Kugrena reiz te mācījusies piecu zēnu un piecu meiteņu klasē, bet

nu jau 8. klasi beidz pašas meita. „Dzīvoju tepat – grēks būtu uz salidojumu neatnākt,” saka Sandra. Interese par skolu ir arī 2013. gadā beigušajiem. 2. stāva telpas pēc remonta esot dzīvīgākas, krāsainākas, secina Madara Lilita Grīņpukale, Elīna Vītola un Ineta Janete Tilka. 1. septembris, pēdē-

jais zvans, izlaidums, rīta aplis, kurā katrs stāsta savas emocijas, atsaucīgi skolotāji, draudzīgi klasesbiedri – tās ir spilgtākās atmiņas. Vairāk foto: www.kurzemnieks.lv.

Dina Poriņa
Aivara Vētrāja foto

Kur tirgoties Pils ielā un Pilsētas parkā?

Pieprasījums pēc tirdzniecības vietām tūristu iecienītākajos Kuldīgas objektos pieaugs, tāpēc nāksies lemt, kur un kādām tām būt, lai nesabojātu vēsturisko gaisotni – tā pēc ilgām diskusijām secināts domes vecpilsētas vides komisijā.

Piedāvās kafiju, kvasu un rotas

Pašvaldībā saņemti trīs iesniegumi par tirdzniecību Pils ielā pie Pilsētas parka. Komisijas uzdevums bija konceptuāli vienoties par šo vietu vizuālo noformējumu un atrašanos: vai tirgoties no stilizētiem ratiem kā Hercoga Jēkaba tirgū, vai tām būt teltīm u.tml. Kāds vēlas kafiju, saldējumu un smalkmaizītes tūristiem piedāvāt teltī, jo tā vislabāk aizsargā gan precī, gan pārdevēju no lietuses un vēja. Otrs iesniegums ir par kvasa tirdzniecību no lielas mucas, trešais – par pašu gatavotām rotaslietām, kā galdu izmantojot ratus. Tirgotājus interesē Pils iela un pilssarga namiņa apkārtnē.

Lai neaizsegtu skatu

Par tirdzniecības vietas izskatu izvērsās spraiga diskusija, jo ainavu arhitekta Rīta Ķirķe iebilda pret teltīm parka malā. Viņa uzsvēra: „Ieeja parkā ir stratēģiska vieta – īpaši veidota tā, lai, nokļūstot no tilta, parks izskatītos labi. Ja tur būs teltis vai muca, šī iecere zaudē

jēgu. Parkā ir 25 skulptūras, kuru izvietojums ilgi un rūpīgi meklēts, lai tās vislabāk eksponētos. Arī zāliens tiktu izbrādāts.”

Komisijas priekšsēde Jana Jākobsone piebilda, ka teltis nav īsti piemērotas Pilsētas dārzam: „Varbūt pašvaldībai jādomā par nelieliem namiņiem.” Savukārt seno ēku eksperts Juris Zviedrāns oponenta un piesauca arhitekta Pētera Blūma pētījumus: „Vēsturiskajos paraugos var redzēt, ka Eiropas pilsētu publiskajos dārzos vienmēr bijusi tirdzniecība, alus dārzi, teltis, tolaik tā sauktās turku teltis – ar atsaitēm stūros.”

Diskusiju vērts ir jautājums, vai veidot pastāvīgas tirdzniecības vietas vai arī tās būs tikai īstas sezonas. Kā iespējamas vietas minēts bruģētais laukumiņš pils pagrabā uzkalna priekšā, neliels stūris pie ieejas parkā pretī Mākslinieku rezidencei, kur atrodas liels akmens.

Diemžēl Pilsētas dārzā nav izdevies atrast vietu labiercībām. J.Zviedrāns sacīja: „Dārzs ir par pliku, tur šāda veida būves nevar noslēpt. Vēsturiskie parki bija daudz vairāk aizauguši.”

„Mēs esam precedenta priekšā. Jādomā par pastāvīgām tirdzniecības zonām šajā teritorijā,” rezumēja J.Jākobsone. Nolemts jautāt viedokli parka projekta autoriem. Ja iespējams, arī P.Blūmam, kurš šo tēmu pētījis. Viena laba vieta tirdzniecībai būtu privātā teritorija – Mākslinieku rezidences pagalmā, tāpēc īpašniekiem lūgts ļaut to izmantot.

Iveta Grīniņa

Alsungas mākslas klasē pirmais izlaidums

Alsungas mūzikas skolu laiks pārdēvēt par mūzikas un mākslas skolu – tādu ideju iestādes direktore Janeta Kristapsone izteica šī gada izlaidumā.

Augstvērtīgi diplomdarbi

Šogad mūzikas skolu beidza sešas mākslas klases absolventes, no kurām viena – Krista Strujeviča – saņēma profesionālās ievirzes izglītības apliecību arī mūzikā. Mākslas klasei šis ir pirmais izlaidums, un meitenes izstrādājušas diplomdarbus, kuru uzdevums – popularizēt suitu kultūru. K.Strujeviča sagatavojuši ilustrētu bukletu dabas tikai ar 13 pieturvietām, Samanta Pētersone radījusi ilustrētu grāmatīņu *Suitu teikas*, pagaidām tikai vienā eksemplārā, Katrīna Bikse radījusi kāršu komplektu ar suitu tautastērpa variācijām, Arita Strujeviča piedāvāja grafiti motīvus trakās drānas krāsās, Ieva Balēviča – *Monopola* veida spēli, kurā ir objekti no Alsungas novada, bet Gundega Čīma izstrādājusi apģērbu līniju ar tautastērpa elementiem, turklāt diplomdarbu aizstāvēja pašas modelētā tērpā. J.Kristapsone uzskata, ka visi darbi pelnījuši turpinājumu lielākā mērogā vai metienā, un ieteica meklēt sponsorus.

Vismīļākā skolotāja

Pirmos četrus gadus šīs mākslas klases izveides topošās mākslinieces mācījās skolotājas Lindas

Profesionālās ievirzes izglītības apliecību par mūzikas un mākslas pamatu apguvi šogad saņēma sešas Alsungas mūzikas skolas absolventes. Kopā ar viņām attēlā skolotāja Natalja Štefaņuka un Ilze Poriķe.

Sīles vadībā (vienubrīd viņai piepalīdzēja Ilze Poriķe), bet pēdējais gads aizvadīts Nataljas Štefaņukas zīmē. Spilgtākās atmiņas meitenēm tomēr saistoties ar pirmo skolotāju. „Reiz mēs Lindu pamatīgi izjokojām,” atcerējās S.Pētersone. „Notinām visas durvis ar līmlenti, bet virs durvīm uzlikām birsti, un tas viss viņai uzkrita virsū. Linda sāka smieties, bet, kad apdomājās, ka pirmā taču varēja ienākt direktore, kļuva patiešām dūsmīga...”

„Man vislabāk patika laiks, kad mūs mācīja Linda, ļoti gaidīju, ka viņa atbrauks uz izlaidumu,” papildināja G.Čīma. (L.Sīle mācās magistrantūrā Zviedrijā – aut.). „Esmu apguvusi daudz ko tādu, par ko agrāk nebija pat nojausmas,

piemēram, bez īpašas domāšanas varu sajaukt tieši tādu krāsu, kādu vēlos. Bet visspilgtāk atmiņā kopīgais brauciens ar Lindu, Samantu un Simonu (viņa mācījās klasi zemāk) uz Kumu muzeju Tallinā. Braucām ar Lindas auto, un toreiz visu ceļu skanēja melodija, kas, izrādās, visām trim bija vismīļākā. Prom braucot pat nezinājām, pie kā paliksim pa nakti, bet viss beidzās labi.”

Visjaunākā izlaiduma dalībniece ir K.Bikse. Viņas tēvs Māris atzina, ka nāksies meklēt iespēju mākslas izglītību turpināt. „Vai redzējāt, kāds bija viņas diplomdarbs? Pēc kaut kā tāda nu jau vairs nevaram atlaist!” viņš piebilda.

Jura Lipšņa teksts un foto

Lai karpas būtu
apmierinātas.

2. lpp.

Diskusijā – par
maluzvejniekiem.

3. lpp.

Kā pagatavot foreli.

4. lpp.

Šodien dienas gaismu kopā ar Kurzemnieku ierauga izdevums *Pazīsti, atbalsti, sargā!*, kas veltīts zivju tēmai: saudzīgai resursu izmantošanai, aizsardzībai, tradīcijām, pētījumiem, popularizēšanai.

Pelčenieki piepilda zinātnieku sapni

Ventspilī daudzu skatītāju klātbūtnē pie kuģīša *Hercogs Jēkabs* piestātnes Ventā pagājušonedēļ ielaisti Pelčos izaudzētie taimiņu mazuļi.

Taimiņi tiek ielaisti
Ventā Ventspilī.

Pelču zivaudzētavas darbiniece Brigita Kalniņa gatavo taimiņu mazuļus ceļam no Kuldīgas novada uz Ventspili.

Ja noķerta iezīmēta zivs, jāziņo:

www.bior.gov.lv, adrese: *BIOR*, Daugavgrīvas iela 8, Rīga, LV – 1048, tālr. 29121466.

Šis gadījums īpašs ar to, ka pirmo reizi zinātniskā institūta *BIOR* zivju audzētavas *Tome* filiāle *Pelči* Ventā izlaiž 1000 iezīmētu taimiņu.

„Šogad esam izlaiduši vairāk nekā 68 tūkstošus, bet pēdējais tūkstošs iezīmēts ar speciālu zīmīti pie muguras spuras. Katrai zivtiņai ir numurs, lai mēs zinātu, kurp tā aizceļojusi, cik liela izaugusi. Turpmāk iezīmētus mazuļus izlaidīsim katru gadu. Tas ir zinātnieku sapnis, lai visu audzētavu zivis var skaidri atšķirt no dabā augušajām,” stāsta filiāles vadītājs Valdis Plaudis.

Institūta *BIOR* akvakultūras un ihtiopatoloģijas nodaļas

vadītāja Ruta Medne skaidro: „Zivis tiek iezīmētas jau kopš 60. un 70. gadiem. Daugavā šogad jau nonākuši 3000 iezīmētu lašu, rudenī būs stores un līdakas. Kad iezīmētās tiks nozvejotas, ļoti ceram dabūt informāciju no zvejniekiem un makšķerniekiem, kur zivis noķertas, cik tās smagas un garas. Šo informāciju un atrasto zīmīti var sūtīt uz *BIOR* zivju resursu departamentu, var zvanīt pa tālruni vai mājas lapā aizpildīt anketu. Paldies visiem, kas jau ziņojuši! Tā mēs uzzinām, kur zivis migrējušas, cik lielas izaugušas. Mūsu laši peld pa visu Baltijas jūru, taimiņi turas tuvāk piekrastei, bet stores jau izgājušas no līča un nonākušas

pie Igaunijas krastiem.” Speciāliste iesaka noķertās stores gan laist atpakaļ, pirms tam nosverot un nomērot: „Kopā ar citām Eiropas valstīm gribam Baltijas jūrā atjaunot storu populāciju, kāda tā kādreiz bijusi.”

Valsts vides dienesta inspektors Jānis Sprugevics piebilst, ka noķert iezīmētu zivi drīkst – tas nav pārkāpums, vienīgi makšķerniekam ir pienākums ziņot zinātniekiem un nodot zīmītes institūtā: „Par to, ka atļautā laikā un vietā noķerta iezīmēta zivs, soda nav, bet par ziņu nesniegšanu gan.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Auziņās dzīvo apmierinātas karpas

Rumbas pagasta Auziņu saimnieki Svetlana Greiškāne un Aigars Bendrāts gadā iztirgo ap trim tonnām karpu un līdaku, ko izaudzē vairāk nekā 50 hektāros piemājas dīķu.

Bioloģiskā saimniecība reģistrēta kā *Madaras*, bet dzīvnieku novietnes un māju nosaukums ir *Auziņas*. „Esam audzējuši kāpostus, kartupeļus, visus mājlopus, izņemot zirgus, un mājputnus arī,” atceras saimniece. Šobrīd viņiem ir četras nozares: Svetlanas ziņā ir biškopība un mājputni, bet Aigars – gaļas liellopu ganāmpulks un zivis.

Priekšnoteikums – tīri dīķi

Svetlana atceras: „Atnācām uz Auziņām dzīvot 1986. gadā, te bija kolhoza zivju dīķi. Pirmās nopirkām un sākām audzēt karpas un līdakas.” Kad kopsaimniecība beidza pastāvēt, dīķi par pajām nonāca ģimenes īpašumā. Neviena padomdevēja zivkopībā viņiem nav – paši visu apguvuši praksē. Svetlana gan piebilst, ka nekas nebūtu iespējams bez Aigara veicāmiem: diplomēta agronoma Linarda un zootehniķes Dzintras.

Saimniece uzsver, ka zivju audzēšana nav vienkārša nodarbošanās. Dīķi ik pēc trim gadiem jātīra, jādisko un jākalķo, lai tajos nevaiztos zivju slimības un parazīti. Ar gandarijumu īpašnieki saka: „Kad dīķus uzpludinām, tie ir kā spoguļi. Ja tie vienmēr tīri, tad nav parazītu, kas zivīm traucē justies labi un baroties. Mēs ļoti cenšamies to ievērot.”

No pirmajām karpām un līdakām tagad savairojies tik daudz zivju, lai varētu gan resursus atjaunot, gan pārdot. Patālāk no mājām ierīkoti ziemas dīķi, kuros ieplūst dabīgs avots un kas piemēroti pat foreļu audzēšanai. To iekārtošanā un apkārtnes sakopšanā Aigars ieguldījis ļoti daudz darba. „Cilvēki domā, ka nauda nāk tāpat vien,

Svetlana Greiškāne rāda bioloģiskās saimniecības *Madaras* ziemas dīķus, kuros karpas pavada ziemu. Šo vietu dzīvesbiedrs Aigars Bendrāts atīrījis no krūmiem, iebetonējis meniņus. Tas prasījis trīs gadus.

tikai tāpēc, ka man ir saimniecība, pārdomās daļās Svetlana. „Mana diena sākas sešos no rīta, un mājās ieeju reizēm ap vienpadsmitiem vakarā. Nesaprotu, no kā cilvēki dzīvo, ja nekur nestrādā.”

Gaida nārstam piemērotu laiku

Tagad savu kārtu gaida nārsta dīķis karpām. Tajā saaugusi lekna zāle – tā vajadzīga, tikai jāsaugā, kad kļūs siltāk. S. Greiškāne skaidro: „Mammās sāk nārstot piektajā gadā, tās ir tik lielas un apaļas. Tēviņi ir garāki. Kad sāksies nārsts, seklajā ūdenī to var labi redzēt.”

Karpu nārsta panākumi esot ļoti atkarīgi no laika apstākļiem. Ja ir

auksti, daudz mazuļu aiziet bojā. „Pa vasaru tiem jāizaug plaukstas lielumā, ja atbilst temperatūra un ir tīri dīķi. Tad tos pārvieto uz nākamo dīķi. Karpas ēd to, ko atrod. Ja grib, lai tās izaug treknas un lielas, noteikti jāpiebaro. Paši audzējam graudus. Labākā barība ir tritikāle, bet sarežģīti iegādāties sēklu. Mums ir svarīgi nopirkt labu sējas materiālu, kas atbilstoši apstrādāts un dos veselus augus, jo nedrīkstam neko miglot. Zivju barībai audzējam kviešus. Gadā tiek iztērēti ap desmit tonnām. Aigars katru otro dienu iet dīķī *peldēt* un skatās, vai barība apēsta. Kamēr iepriekšējā porcija vēl ir, jaunu nevar dot, jo tad liekā barība sāks bojāties.”

No ziemas dīķiem zivis izzve-

jotas un šķirotas aprīlī. Daļa tiek pārdota, bet vairums atgriežas vasaras dīķos. Taču lielākā tirdzniecība sākas oktobrī un ilgst līdz janvārim, jo visvairāk karpas tiek pirktas Jaungadam.

„Līdakas dzīvo atsevišķos dīķos, kur speciāli atstājam karūsas. Mums šogad bija tik skaistas, treknas līdakas, ka pircēji bija sajūsmā. Pie līdakām var dzīvot arī karpas, kurām svars lielāks par kilogramu. Reiz līdakas kaut kā tika dīķī pie karpu mazuļiem – rudenī tur nebija nevienas karpiņas. Tie bija lieli zaudējumi,” atceras Svetlana.

Katru gadu Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) ņem zivīm analīzes, lai pārliecinātos, ka tās nav slimas. Arī ūdens analīzes ir regulāras. „Kad mūs informē par

„Mums te dzīvo melnais stārķis, īstais zivju ērglis, kas ir Sarkanajā grāmatā, zivju gārņi – visi ēd zivis, bet kompensācijas neviens mums nemaksā.”

pārbaudi, tad jādoma, kā noņemt pietiekamu skaitu. Pagaidām slimības nav konstatētas ne zivīm, ne lopiņiem un vistām.”

„Ziemošanai vajag, lai ir dziļāki dīķi un notiek ūdens maiņa. Tur visu ziemu cauri tek ūdens. Ziemā zivis turam no tīkla izveidotā baseinā, no kura tirgus dienās tās paņemam. Kas netiek pārdots, nonāk atpakaļ. Mums ir atļauja pārdot tirgū. PVD tirgū skatās, vai visi noteikumi ir ievēroti. Man pa vasaru nāk piecas sešas pārbaudes – kā vieni aiziet, otri vietā. Pārbauda zemi, tehniku, lopus, vistu olas, medu... Izstaigā visus laukus, apskatās. Tas ir ļoti nopietni.”

Vajadzīgs atbalsts

Mašīnas šeit nebrauc, visi lauki apkārt savējie, netiek lietoti minerālmēsli un pesticīdi. „Mums te dzīvo melnais stārķis, īstais zivju ērglis, kas ir Sarkanajā grāmatā, zivju gārņi – visi ēd zivis, bet kompensācijas neviens mums nemaksā. Arī Zivju fonda naudu pagaidām neesam dabūjuši, lai gan esam prasījuši. To parasti iedod lielajām audzētavām, mēs esam par mažiem. Ja dabūtu šo naudu, zivis audzēt atmaksātos. Tiem, kuri šo atbalstu saņem, valsts samaksā tik, cik es iegūstu no pārdošanas. Viņiem pārdotais jau dod peļņu, bet mēs zivsaimniecību balstām ar naudu, ko iegūstam par lopiņiem. Ieguldījumi ir lieli un pastāvīgi. Tirdzniecība katru gadu samazinās.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Kāds labums no ezeriem?

Kuldīgas novadā top Lielā un Mazā Nabes, kā arī Vilgāles ezera apsaimniekošanas plāns.

Plāns kā rokasgrāmata

„Apsaimniekošanas plānu aizsākums meklējams Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības projektā *Lakes for Future*, kurā piedalījās vairākas Kurzemes (tai skaitā Kuldīgas) pašvaldības,” stāsta Kuldīgas novada attīstības aģentūras teritorijas plānotājs, projektu speciālists Klāvs Svilpe. Plāns ir izstrādes stadijā, tas vēl tiks publiski apspriests. Minētie ezeri nav īpaši aizsargājamās teritorijas, likums neregulē noteikumu saturu, tāpēc apsaimniekošanas plānu izstrāde esot pašvaldības labā gribā.

„Gribētos redzēt arī pieguļošu teritoriju attīstību, veidot noteiktu zonējumu. Piemēram, vienā Vilgāles ezera krastā vajadzētu būt atpūtas zonai un peldvietām,

citā – lauksaimniecības zemēm. Plāns būtu kā rokasgrāmata gan pašvaldībai, gan potenciālajam apsaimniekotājam – tas paskaidrotu, ko blakus ezeram drīkst darīt,” uzsver K. Svilpe.

Zveja un makšķerēšana

Balstoties pārrobežu projekta materiālos, sagatavota analīze – ūdenstilpju raksturojums atklāj, kas ezeros īsti aug un peld, cik tīrs ūdens. „Ar zivīm un ūdens tīrību viss kārtībā,” apgalvo speciālists. To rādot arī apsaimniekošanas plānu izstrādātāju, biedrības *Ūdens-aina*, pērnā rudens kontrolzveja. Lai dati būtu ticamāki, tā gan vajadzīga atkārtoti.

Lielajā un Mazajā Nabē rūpnieciskā zveja ir aizliegta – tas ezerus nedarot pievilcīgus potenciālajiem apsaimniekotājiem. Pašvaldība būtu apmierināta, ja kāds tomēr gribētu tur ko darīt. Padures pagasta padome savulaik Nabes ezerus privātpersonām iznomājuši, tagad

līgumi beigušies.

Mazajam Nabes ezeram piekļūt grūtāk – uz kanālu, kas savieno ezeru un Ventu, ved tikai pašvaldības ceļš. Īpaši Mazajā Nabē plaukst un zeļ maluzvejniecība, vides inspektors Jānis Sprugevics akcentējis, ka vajag papildu piebrauktuves, lai nelegālos makšķerniekus kontrolētu veiksmīgāk. To apgrūtinot fakts, ka nav ceļu un krastos ir privātpašumi.

„Vai ļaut Lielajā Nabē nekontrolēti braukt ar ūdens motocikliem?”

Vilgāles ezeru apsaimnieko pašvaldība, tur rūpnieciskā zveja atļauta. Pašvaldība pēc noteikumiem izsola zvejas tiesības. „Padomju saimniecības laikā to, kas ezerā notiek ar zivju resursiem, uzraudzīja vietējais zivkopis, tagad zivju mazuļu ielaišanu plāno Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts *BIOR*, bet nav neviena, kurš tepat pārzinātu situāciju,” secina K. Svilpe.

Tūrismam un atpūtai

Abi Nabes ezeri ir ar lielu tūrisma potenciālu. Apsaimniekošanas plāna izstrādātāji paskaitījuši, ka vienā vasaras dienā ūdenstilpes apmeklē vidēji 500 cilvēku. „Joprojām nav īsti skaidrs, vai ļaut nekontrolēti pārvietoties Lielajā Nabē ar ūdens motocikliem. Vides pārvaldē uzskata, ka braucamrīki sakļū dūņas, tas veicina ezera aizaugšanu un pavasarī traucē zivju nārstam,” stāsta K. Svilpe. Viens no variantiem – norādīt konkrētu vietu, kur tehniku pievest, un ezerā nospraust īpašu zonu.

Laivotājiem ļoti noderot pašvaldības izbūvētā, ovālā caurteka kanālā, pa kuru ar laivu no Ventas var iebraukt Mazajā Nabē. Tā būtiski atvieglotu piekļuvi šī ezera ziemeļu krastam. Caurteka tapusi 2013. gadā pārrobežu projektā par 49 tūkstošiem latu. Iepriekšējo tiltiņu aiznesušas ūdens līmeņa maiņas, un arī cilvēki *palīdzējuši*.

Tāpat problēmas rada gružotāji – gluži vai par izgāztuvi izveidojusies vieta, kurā Ventspils ceļš pietuvojas Lielajai Nabeī.

Pie Vilgāles ezera Kurmāles pagasta pārvalde izveidojusi atpūtas vietu un peldvietu līdžās estrādei.

Slūžas un sapropelis

„Vilgāles ezers aizaug, bet ne lauksaimnieciskā piesārņojuma dēļ. Drīzāk tāpēc, ka mazā Jāmaņupīte 1985. gadā tika aizvadīta uz Rīvas upi un vairs neietek ezerā,” saka speciālists. Viens priekšlikums cīņai pret aizaugšanu – pļaut niedres. Nav arī skaidrības, cik augstam jābūt ūdens līmenim, bet, lai to ezerā regulētu, pārrobežu projektā izstrādāts tehniskais projekts Rīvas upes slūžu atjaunošanai. Novada interesēs būtu arī papētīt, cik izdevīga mūsdienās ir sapropeļa ieguve.

Vija Zariņa

Zivis vairojas, maluzvejnieki arī

Gadu no gadu Venta ir interesanta gan ūdens resursu sargiem, gan zivju pavairotājiem, gan legāliem makšķerniekiem un diemžēl – arī maluzvejniekiem.

Diskusijā piedalās SIA Kurzemes cope valdes pārstāvis Guntis Kārklīšs, Liepājas reģionālās vides pārvaldes inspektors Jānis Sprugevics, institūta BIOR Tomes zivaudzētavas filiāles Pelči vadītājs Valdis Plaudis un licencētās nēģu zvejas tiesību nomnieces SIA Kurland pārstāvis Imants Kārklīšs.

Kāda ir Venta no zivju atražošanas un aizsardzības viedokļa?

Guntis Kārklīšs: – Vairāk nekā desmit gadus, kopš organizējam licencēto makšķerēšanu, regulāri institūtam BIOR sniedzam atskaites, cik zivju Ventā noķerts. Tās nevar būt 100% precīzas, jo viens otrs makšķernieks reizēm licenci neatdod vai nav kārtīgi aizpildījis. Tomēr dati liecina, ka vimbas nevis samazinās, bet pat pieaug. 90. gados upi izbendēja ar elektrību un tā šķīta gandrīz mirusi, bet pēdējos gados lēnām atdzīvojas. Kurzemes cope šogad zivju resursus papildinās ar asariem. Ja viss izdosies, nākamgad ielaidīsim vimbas, līdakas. 40% tās naudas, ko makšķernieki samaksā par licenci, aiziet Zivju fondam, un tiek sponsorēti aizsardzības pasākumi. Arī tā, kas paliek Kurzemes copei, tiek izmantota resursu atjaunošanai, aizsardzībai, krastu sakopšanai.

Jānis Sprugevics: – Lai arī maluzvejniecība nav izskausta un atkarībā no sezonas maluzvejnieku reizēm ir mazāk vai vairāk, Ventas bagātības nav samazinājušās. Tikai mainījies zivju kustība, dažviet tās kļuvušas aktīvākas, vairāk migrē. Dabas izmaiņas nav labvēlīgas licencētajai nēģu zvejai – pēc vecajiem noteikumiem tā atļauta līdz 31. janvārim, bet jau vairākus gadus lielākā zivju kustība sākas vēlāk. Kopumā ne nēģu, ne lašu, ne vimbu, ne citu zivju nav mazāk. Pēc BIOR monitoringa lašu nārsts bijis apmierinošs, lasēniem pat pietrūkst platības dzīvotnei. Tas saistīts ar Ventas aizaugšanu – tā ir lielāka problēma nekā maluzvejniecība, jo grūtāk risināma.

Valdis Plaudis: – Zivaudzētava Pelči zivju resursus atjauno. Lielākoties mūsu mākslīgi pavairotās zivtiņas nonāk Ventā, taču pamazām apgūstam citas upes, nu jau papildināti resursi arī Latgalē. Pēdējos gados veiksmīgs bija vēdzeļu projekts. Uz šīm zivīm šurp brauc makšķernieki no malu malām. Prieks, ka darbs nesis augļus.

G.K.: – Vēdzeles labi iedzīvojušās, to dēļ Venta tiešām kļuvis par populārāko upi Latvijā. Kādreiz rudens sezonā, intensīvi makšķerējot, varēja noķert labi ja desmit vēdzeļu, tagad pareizajā laikā, aukstajās novembra un decembra naktīs, bez tām mājās neaiziet neviens makšķernieks.

„Gribētu, lai nēģi iet Ventā augstāk, pats būtu gatavs kaut ar somu uznest tālāk, kur nārsts nav tik apdraudēts.”

Imants Kārklīšs: – Sportiskas intereses vadīts, pirms četriem gadiem nopirku nēģu tača vietu Ventā un esmu tikai iesācējs. Visus gadus to vien daru, kā vēroju, kas notiek rumbā. Manuprāt, tā ir organizēta noziedzība, ar ko

Guntis Kārklīšs: „Legālā zveja ir tikai tāds darbošanās prieks, jo, nomaksājot visas licences un nodokļus, nelabvēlīgā sezonā pašam nekas nepaliek.”

Valdis Plaudis: „Nu jau uz vēdzēlēm pie mums brauc no malu malām.”

Imants Kārklīšs: „Kopš nopirku nēģu zvejas licenci, to vien redzu, kā maluzvejnieki izsmel rumbu, bet par organizēto noziedzību neviens neliekas ne zinis.”

Jānis Sprugevics: „Valsts politika ir visu ierobežot, tikai trūkst resursu to kontrolēt.”

jācīnās visiem līdzekļiem. Bandīti tik labi organizēti, ka viņus grūti noķert. Aizturēts tikai kāds indivīds no grupas. Ja likumsargi pie upes parādītos biežāk, bandīti kļūtu tramīgāki, vairs nestaigātu tik pašapziņīgi. 2013. gadā aizsardzība bija aktīvāka, pagājušogad to vispār nemanīja. Es nezinu, cik rumbā nēģu. Gribētu, lai tie iet augstāk, pats būtu gatavs kaut ar somu uznest tālāk, kur nārsts nav tik apdraudēts. Uzrakstīju pašvaldībai iesniegumu, bet saņēmu atbildi, ka to nedrīkst darīt.

„Izjaucot līdzsvaru, zivju resursu pavairošana var radīt lielāku nelaimi.”

G.K.: – Pirms trīs gadiem pēc ilgās cīņas kopā ar domi uzrakstījām Zemkopības ministrijai vēstuli, ka rumbā jāatjauno likumīga nēģu zveja. Tikai legāla zvejniecība izskaidīs nelegālo, neviens oficiālais zvejnieks maliķi klāt nelaidīs. Jānosaka kvotas, cik drīkst noķert, cik jāpalaiž augšā pa Ventu. Birokrātija ir sarežģīta, tādēļ viss vēl mīglā tīts, tomēr ceru, ka izdosies panākt, lai tā uz rumbas būtu kārtība. Maliķim ielikt un izņemt murdu ir sekundes darbs.

J.S.: – Pēdējos gados daudzi tomēr noķerti un sodīti, pa vienam – gandrīz visi. Diemžēl viņi nebaidās turpināt. Jau tajā pašā vakarā atgriežas pie upes. Aiz restēm ielikt nevar, maksimālais sods ir noteiktas piespiedu darba stundas. Likumus laikam rakstījuši advokāti, jo vainu grūti pierādīt. Process reizēm ievilka gadiem. Nepiekrītu, ka inspektori upi nesargā, pagājušosezon kopumā pie rumbas nodzīvojām pusotru mēnesi, iesaistot Valsts policijas Kurzemes pārvaldi. Brīžiem no Liepājas ieradās pat trīs četras ekipāžas. Man kā inspektoram nav tik lielu pilnvaru kā Valsts policijai.

I.K.: – Likumi tiešām smieklīgi. Kad manam likumīgajam tacim

„Ventas aizaugšana ir lielāka problēma nekā maluzvejniecība, jo grūtāk risināma.”

aiziet garām maliķis, ieliek rumbā grozu un izvelk pilnu ar nēģiem, zvanu policijai. Man atbild, ka tā neesot viņu kompetence.

Kāpēc tik ilgi nevar šo problēmu atrisināt?

I.K.: – Droši vien kāds ir ieinteresēts. Licencētā zveja rumbā to atrisinātu. Iepriekš biju noīrējis glābšanas staciju, no turienes varēju labi redzēt un fiksēt, cik un kāda mašīna atbrauc, kas tie par cilvēkiem un ko no Ventas izsmel. Taču nebija jēgas nevienam ziņot.

J.S.: – Domāju, ka savā ziņā vainojama ekonomiskā situācija. Tā sauktajos treknajos gados Ventā bija puslīdz mierīgi. Tiklīdz iestājās krīze, pilna upe ar tīkliem.

Cik lieli zaudējumi tā tiek nodarīti?

J.S.: – Nav zināms un aprēķināms, cik tiek nozagts. Piekrītu, ka nēģu zveja rumbā jālegalizē, tad varēs sākt skaitīt un prognozēt. Tagad maliķi zivis rumbai pāri nelaiž. Valsts politika ir visu ierobežot, tikai trūkst resursu to kontrolēt. Visā Kurzēmē iekšējos ūdeņos ir tikai pieci instruktori.

G.K.: – Tā kā esmu pie rumbas audzis, no pieredzes zinu, ka to, ko noķer legālajā tacī, var pareizināt vismaz ar trīs vai pat pieci, lai provizoriski noteiktu rumbā nozagto.

Pēc kā zinātnieki nosaka, kas kurā upē vajadzīgs?

V.P.: – Zinātnieki vasarā pēta upes un ezerus, pēc monitoringa salīdzina zivju resursus un nosaka atjaunošanas nepieciešamību. Tiek izpētītas arī konkrētas vietas, jo nevar visu daudzumu salaist vienā vietā – zivīm pietrūkst vietas un nebūs, ko ēst. Nedrīkst pārtraukt barības ķēdi. Izjaucot līdzsvaru,

resursu pavairošana var radīt lielāku nelaimi.

Vai neparedzat arī citu sugu maluzvejniecību, ja reiz zivju skaits Ventā pieaug un vēdzeļu dēļ nu šurp brauc no visas Latvijas?

G.K.: – Licences tiek pārdotas mazāk, bet lomi ir lielāki. Vimbas noķertas ievērojami vairāk nekā iepriekš, bet to skaits tik un tā nesamazinās. Domāju, ka drīz arī brekšu atskaitēs būs vairāk. Parādījušies zandarti, kuru kādreiz Ventā tikpat kā nebija. Viesmakšķernieku būs vairāk kaut vai tāpēc, ka nav vairs problēmu ar savu transportu atbraukt kaut no otra Latvijas gala.

„Tikai legāla zvejniecība izskaidīs nelegālo, neviens oficiālais zvejnieks „maliķi” klāt nelaidīs.”

J.S.: – Viens no upes apsaimniekošanas veidiem ir licencētā makšķerēšana. Ja tās nebūtu, vīri atbrauktu, saķertu zivis un atstātu vienīgi atkritumus. Pērkot licenci, Zivju fonds saņem naudu. Kuldiņa ik gadu startē fonda projektos un tā šo naudu atgūst, lai upei atdotu citādā veidā.

G.K.: – Somijā tikpat kā nav tādu ūdeņu, kuros varētu makšķerēt bez licences.

Ventā licencēti tikai atsevišķi posmi. Varbūt vajadzētu visu upi?

G.K.: – Vismaz rumbā noteikti, darīšu visu, lai to panāktu.

J.S.: – Nav vajadzības noteikt licencētu zveju visā Ventā. Nav cilvēku, kas to organizētu. Būs jākontrolē, vai licences tiek pirktas, arī tam vajag naudu. Tur, kur licencētā makšķerēšana jau pastāv, pirmajos gados tika sarakstīts ap 20 protokolu, līdz makšķernieki iemācījās jauno kārtību. Kontrolējot upi visā garumā, būtu novērsta uzmanība no akūtājiem vietām.

V.P.: – Es gan atbalstītu licences visā Ventā. Būtu lielāka kārtība. Makšķernieki, kas tās nopirkuši, nepieļautu, ka kāds blakus makšķerē, neko nesamaksājis. Tīrāki kļūtu upes krasti, jo varētu izkontrolēt, kas atkritumus atstājis. Apsaimniekotājam būtu precīzāka informācija par zivju sugām un daudzumu. Ja vimbu skaits samazinātos, varētu noteikt aizliegumu kādam laikam.

G.K.: – To var darīt, mainot limitu. Neapsaimniekotajos posmos tagad drīkst noķert piecas, licencētajos – septiņas.

Kā var zināt, ka makšķernieks neaiznes mājās vairāk?

J.S.: – To nevar zināt ne brīvajās upēs, ne tur, kur ir apsaimniekotājs. Visur vajadzīga kontrole. Nav noslēpums, ka makšķernieki grēko. Makšķernieku noteikumos sacīts, ka upes krastus nedrīkst piegružot. Šo punktu bieži aizmirst. Viss atkarīgs no kultūras: daļa aiz sevis nekad neatstās nekārtības – ir tas rakstīts likumā vai nav. Ir arī citādāk audzinātie.

„Tā kā esmu pie rumbas audzis, zinu, ka to, ko noķer legālajā nēģu tacī, var pareizināt vismaz ar trīs vai pat pieci, lai noteiktu rumbā nozagto.”

G.K.: – Sākumā tā bija arī Kurzemes copes apsaimniekotājā posmā. Savācām gruzus, nolikām maisu atkritumiem. Nākamajā dienā krasts piemētāts, maisa nav – laikam kādam vajadzēja tur salikt zivis. Satūrījām atkal, pēc laika – tas pats. Tā ņēmāmie kādus trīs gadus, līdz pieradinājām pie kārtības. Tāpēc licencētu makšķerēšanu vajag visā Ventā, bet tas ir sarežģīti – vienai organizācijai nebūs pa spēkam.

**Daina Tāfelberga
Modra Rubeņa foto**

Kurp lido zivis?

Vimba
(*Vimba vimba*)

Meža vimba jeb salate (*Aspius aspius*)

Ik pavasari atlido gājputni, un ik pavasari Kuldīgā mēdz teikt – lido zivis. Kas tām kopīgs ar gājputniem? Kurp tās lido?

Ikgadējās lidotājas ir **vimbas** (*Vimba vimba*) – vienas no daudzām Latvijā sastopamajām karpu dzimtas zivīm. Ne velti šie iepēti salīdzinājumi ar gājputniem – vimbas ir ceļotājas.

Kā daudziem zināms, vimba ir slaida, sudrabaina, ar zilganpelēku muguru un dzeltenīgām (pirms nārsta iesārtām) spurām. Zivs mute vērsta lejup: pamatā tā barojas ar ēdmaņu, kas atrodama uz grunts, visbiežāk no dzīvnieku valsts.

Vimbu ceļotāju daba izpaužas līdzīgi putniem – pieaugušās (no

diviem līdz 11 gadiem) dzīvo jūrā, bet pavasarī (daļa jau rudenī) dodas augšup pa upēm nārstot. Vislielākajā skaitā Latvijā pavasarī vimbas sastopamas Ventas, Daugavas, Lielupes un Gaujas baseinā, taču būtībā tās iepeld visās ar jūru saistītajās upēs. Makšķernieku aprindās zināms, ka vimbas pēc upju ieņemšanas laika var dalīt t.s. ledus vimbās un ievu vimbās: pirmās parādās, kad upēs iet ledus, otrās – ievu ziedēšanas laikā. Starp ledus iešanu un maija sākumu arī ir aktīvākais migrācijas laiks.

Kad, zivsprāt, nonāks gana tālu un ūdens temperatūra sasniegusi vismaz 10 grādu, sākas nārsts. Vimbas nārsto seklās, ap 20 cm dziļās, oļiem klātās vietās. Apmēram pēc nedēļas izšķiļas jaunās vimbiņas, kas sāk savu lēno ceļu lejup pa upi, parasti tajā pavadot aptuveni gadu. Pieaugušās pēc nārsta arī atgriežas jūrā. Vimbas var sasniegt 60 cm garumu un 3,5 kg svaru, Latvijā attiecīgi 40 cm un ap pusotru kilogramu.

Šis zivis var noķert arī vasarā un rudenī. Tiesa, tās nav vis mig-

rējošās upes vimbas, bet gan saldūdens plēsoņas – **meža vimbas jeb salates** (*Aspius aspius*). Ventas baseins ir viena no vietām, kurās izplatīta šīs upes vimbai līdzīgā zivs ar garenāku galvu un lielāku muti. Salate ir plēsīga saldūdens zivs, kas sasniedz lielus izmērus: vairāk nekā 60 cm un 7 kg. Meža vimba nav bieži sastopama, taču nereti vasaras rītos var dzirdēt, kā salate ar plato asti sit pa ūdens virsmu, apdullinot laupījumu – mazās zivtiņas. Lai veicas sadzirdēt!

Rūdolfs Tīrmanis

RECEPTĒ

Krāsni cepta forele ar burkānu biezeni

Recepte nākusi no Kuldīgas *Virtuves studijas* nodarbības, ko vadīja restorāna *Mazā kaņepe* (Rīga) šefpavārs **Mārtiņš Tiļpus** un viņa palīgs, asundznieks **Valters Baumanis**.

Vajadzēs: strauta foreli, dažas ķiploka daiviņas, citronu, dilles, timiāna zariņus, apmēram 1 kg sāls, 2 kg burkānu, 2 sīpolus, sviestu, 1 lielu apelsīnu, 1 kartupeli, nelielu ingvera saknes gabaliņu, sāli.

Foreli attīra no asakām un pasniedz ar burkānu biezeni.

Kā pagatavot: foreli iztīra, liek uz cepešplāts un piepilda ar ķiplokiem, citrona šķēlītēm, dillēm un timiāna zariņiem. 1 kg sāls samaisa ar ūdeni (tā, lai masa nebūtu pārāk šķidra) un pārklāj zivij. Cep apmēram 20 minūtes 200 grādos.

Gatavo burkānu biezeni: burkānus nomizo un sagriež ripiņās. Tos kopā ar diviem sīpoliem katliņā apacep sviestā. Pielej viena liela vai divu mazu apelsīnu sulu. Pievieno sagrieztu kartupeli un nelielu sakapātu ingvera gabaliņu. Visu sutina apelsīnu sulā; kad tā izgarojusi, var pieliet mazliet ūdens, lai nepiedeg. Kad burkāni mīksti, pievieno sviestu un sāli, visu sablendē.

Katrīna Spuleniece-Aišpure, Virtuves studijas arhīva foto

MAKŠKERNIEKU STĀSTIŅI

Līņi pēc pulksteņa

Kuldīdnieks Rihards Esmans no Pārventas atceras, kā piedzīvojis pasākainu copi. Viņš no sirds iesaka arī pārējiem izmēģināt laimi.

„Mums ar draugu varēja būt gadi piecpadsmit. Ap šo laiku, kad vimbas iet uz nārstu un lāgā vairs negrib ķerties, sadomājām Vijolišu gravā noiet līdz Ventai uz līņiem. Iepriekš tos nebijām ķēruši. Atkritumu čupā salasījām smukos, sarkanos tārpiņus. Bet aizsnaudāmies, līdz upei nonācām tikai 10.30. Spriedām, ka nekādu līņu vairs nebūs, jāpaķer vismaz asarīši. Iemetam, copīte kā asarītim – to jau nedrīkst ilgi vadāt, lai neierij āķi par dziļu. Piecērtu – kilo smags līnītis ārā. Tad nu sākās kā paradīzē! Kā met, tā līnis! Līdz 12.00 man bija 22, draugam – 18.

Tad arī cope norāvās, kā ar nazi nogriezta. Radnieku daudz, izdaliņu katram pa trīs četrām zivīm, pašam tikai divi palika.

Nākamajā dienā gājām atkal. Tajā pašā laikā arī cope bija tāda pati. Kad aizgājām trešo reizi, līņu vairs nebija, bet viens *spečuks* tikai citā bedrītē vilka līni pēc līņa.

Es vairāk eju uz vimbām, tādēļ īsti nezinu – varbūt Ventā maija beigās līņi patiesi ķeras pēc pulksteņa. Vienīgi jāatceras, ka pie upes jāpieiet klusu, nedrīkst trokšņot un stāvēt tā, lai līnis tevī redz, jānostājas aiz kādiem doņiem. Bijis gadījums, kad bedrē var redzēt ap simts līņu, bet viņi arī makšķernieku redz. Laižu tārpiņu gar pašu zivs degunu, bet tā papeld nost.”

Kā karpas čāpstina

Reiz kaislīgi karpas makšķernieki Jānis un Juris sagatavojušies copei. Makšķerēšanas rīki kārtībā, ir stiprāks dzēriens un cieti žāvēta desa. Pirms mest badapātāgu dīķī, abi nobauda pirmo stipro malku. Jānis, vērojot, kā Juris desu griež šķēlēs, pamāca: „Negriez tik lielas! Vēl visa nakts priekšā. Jābūt taupīgiem.”

Pēc pāris stundām krēsla pārklāj ūdeņus, draugi sapņaini veras tālumā, pie reizes uzpasējot makšķerkātus. Jānis, poētisku jūtu pārņemts, saka: „Redzi, Juri, kāds skaistums un klusums! Var dzirdēt, kā karpas čāpstina...”

Juris ieklausās – tiešām čāpstina. Un iekliedzas:

„Jāni! Kur noliki mūsu uzkožamo desu?!” „Tur, uz soliņa!” „Man neļāvi biežākas desas šķēles griezt, bet nu visu apēdis dīķa saimnieka suns...”

Asarim platas acis

„Es noķēru šitādu te asari!” saka Juris un izpleš rokas pusmetru. „Nemuldi! Es šitādus sīkuļus metu atpakaļ! Kauns kaķim dot,” netic Andris. „Jā, jā, bet tas, ko es rādu, bija attālums starp asara... acīm!” skaidro Juris.

MAKŠKERNIEKU KALENDĀRS

Kurā laikā?

- **Jebkāda** makšķerēšana aizliegta no 1. marta līdz 30. aprīlim.
- **Nēģus** iekšējos ūdeņos aizliegts makšķerēt visu gadu.
- **Lašus un taimiņus** aizliegts makšķerēt visu gadu iekšējos ūdeņos, izņemot Bullupi, Sauso Daugavu un Daugavu (no ietekas jūrā virzienā augšup pret straumi līdz 700 metriem no Rīgas HES), kā arī licencētās makšķerēšanas nolikumos norādītajās vietās un laikā. Jūrā lašus un taimiņus aizliegts makšķerēt no 1. oktobra līdz 15. novembrim.
- **Lidakas** aizliegts iegūt no 1. marta līdz 30. aprīlim.
- **Zandartus** – no 16. aprīļa līdz 31. martam.
- **Alatas** – no 16. marta līdz 15. maijam.
- **Sīgas, strauta foreles un repšus (ripusus)** – no 1. oktobra līdz 30. novembrim.
- **Platspīļu un šaurspīļu vēžus** – no 1. oktobra līdz 30. jūnijam. Vēžu mātītes ar redzamiem ikriem – visu gadu.
- **Salates jeb meža vimbas** – no 1. marta līdz 15. maijam.
- **Akmeņplekstes** – no 1. jūnija līdz 31. jūlijam.

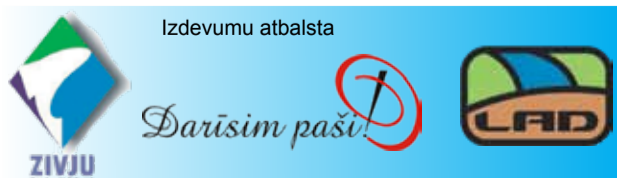
Cik daudz?

Vienā makšķerēšanas reizē vienam atļauts paturēt:

- akmeņplekstes, varavīksnes foreles, lidakas, līņus, sapalus, vēdzeles, vimbas, zandartus, zušus – piecus no katras sugas,
- ālantus, salates (meža vimbas), samus, strauta foreles – trīs no katras sugas,
- alatas, sīgas – vienu no katras sugas,
- taimiņus, lašus, kas noķerti jūrā, kā arī Bullupē, Sausajā Daugavā un Daugavā no ietekas jūrā līdz Rīgas HES, – vienu no katras sugas, bet citur iekšējos ūdeņos – saskaņā ar licencētās makšķerēšanas nolikumiem;
- asarus (iekšējos ūdeņos) – piecus kilogramus;
- asarus un plekstes (jūrā) un salakas (jūras un iekšējos ūdeņos) – 10 kg no katras sugas;
- mencas – ne vairāk kā desmit;
- pārējo sugu zivis – bez skaita un svara ierobežojuma;
- platspīļu vēžus – tikai saskaņā ar licencētās makšķerēšanas nolikumu, šaurspīļu, dzeloņvaigu vēžus un signālvēžus – ne vairāk kā 50 no katras sugas, ja vien attiecīgās ūdenstilpes licencētās makšķerēšanas nolikumā konkrētai sugai nav paredzēts lielāks atļautais skaits;
- trīsuļodu kāpurus un sānpeldes – 100 gramu.

Cik garš?

- Lasis – no 60 cm.
- Lidaka, taimiņš un sams – no 50 cm.
- Salate (meža vimba) un zandarts – no 45 cm.
- Zutis – no 40 cm.
- Strauta forele – no 30 līdz 40 cm.
- Mencia – no 38 cm.
- Akmeņplekste, alata, ālanta, sapals, sīga, varavīksnes forele, vēdzele un vimba (izņemot tās, kas noķertas Daugavā virzienā no Rīgas HES augšup pret straumi un kuru pieļaujamais garums nav noteikts) – no 30 cm.
- Asaris, kas noķerts jūrā, – no 17 cm.
- Platspīļu un šaurspīļu vēzis – no 10 cm, dzeloņvaigu vēzis un signālvēzis – bez izmēra ierobežojuma.
- Līnis – no 25 cm.

Kurzemnieks
sadarbībā ar Zivju fondu,
Lauku atbalsta dienestu,
biedrību *Darīsim paši!*

To veidoja žurnālisti Iveta Grīniņa, Daina Tāfelberga, Inguna Spuleniece, Vija Zariņa, fotogrāfi Aivars Vētrājs un Modris Rubenis. Māksliniece Inese Slūka, maketētāja Laila Liepiņa. Redaktore Daiga Bitiniece. Tirāža – 4533. Tālrunis: 63350567; e-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv

SARUNA AR GAVILNIECI

Visu mūžu Glīta

Kuldīdzniece Glīta Kronberga vārdadienā vienmēr sveikta 9. jūnijā, kad svētki Gitām. 22. maiju kā visu neparasto un kalendārā neierakstīto vārdu dienu viņa nesvin, taču ar vārdu lepojas.

Savulaik to esot izmeklējusies dažādu laiku kalendāros, tomēr nav atradusi. Īstā māte teikusi, ka vārdu ņēmusi no kādas skaistas latviešu aktrises. Arī Glīta atceras raidījumu par vecajiem aktieriem, kurā pazibējis vārdamāsas foto.

Izaug pie audžu vecākiem

Lai gan dzimusi Turlavā, Glītas kundze, cik sevi atceras, dzīvojuši audžuvecāku Kriša un Annas Nuģu mājiņā Ēdoles ielā. „Dzīves stāsts man ir kā romāns. Īstā māte bija meita Turlavā pie saimniekiem. Saimniekpuišis, kurš mani sagādāja, mammu atstāja, bet jaunais draugs teicis, ka ņemtu, ja bērna nebūtu. Mamma bija jauna, sākusī mani negribēt, domājusi, kā tikt vaļā.

Kā tas bija, ka nonācu pie Nuģiem, tik smalki audžumamma neizstāstīja. Abus viņu dēlus Pirmajā pasaules karā tīfs paņēma. Pieņēma mani, dikti iemīloja, bet, kad bija trīs gadi, es vēl nestaigāju. Audžumamma aizvedusi pie dikti laba ebreju daktera Feirāmena Kuldīgā. Tas pateicis, ka man lauzts mugurkauls. Ja gribot bērnu izcelt, jābrauc uz Rīgu. Tur mani ieģipsēja, gadu gulēju gultā. Kad audžumamma atbrauca, raudāju, lūdzos, lai ved mājās. Izveseļojos un tiku mājās, atnāca arī īstā māte, teica, ka nekādas jēgas no tā mei-

tēna neesot, ka tas no cukura trūkuma. Audžuvecāki mani izārstēja, izskoloja, bet mamma apprecējās, nāca bērns pēc bērna. Man bija pieci pusbrāļi un pusmāsas. Tiem visiem normāli vārdi, tikai man jocīgs.”

Nedrīkst apstāties

Glītas kundzei ir trīs bērni, netrūkstot arī mazbērnu un mazmazbērnu, bet dzīvē tā iegādājies, ka jaunā paaudze pārsvarā dzīvo Anglijā un atpakaļ braukt negrāsās. Arī meitām un dēlam neesot ne vaļas, ne īstas gribēšanas nākt mammai palīgā. Tagad Glītas kundze dzīvojot viena. Viņa sūrojas, ka neesot vairs spēka apkopt brīvības laikā atdoto zemi pie mājas – viss aizaugot. Tomēr dārzā gan puķes zied, gan zirņi stiepjas garumā, kartupeļi, sīpoli, bietes un sviesta pupiņas jau zemē. Dobs izravētas, tiek stādītas dālijas. Vēl vajagot šabelpupas un gurķītus sasēt. Pagalmā kladzina vistiņas, draiskojas divi kaķi. Vienu brīdi

Glīta pirms pirmajām kāzām.

„Dzīvē mani pārsvarā par Gitu saukuši, bet tad pazīstami teica: ja tik skaists vārds, jālieto īstais. Domāju, ka viņiem taisnība,” prāto kuldīdzniece Glīta Kronberga.

Glītas kundze noteic, ka viņa raujas par traku, bet nākamajā nosaka: bez kustēšanas var pavisam gultā iegult.

Pietrūka sāls un maizes, bet bija mīlestība

Glītas kundzei bijuši trīs vīri. Pirmais vīrs Jēkabs Voldis Kiršteins nācis no Graudupes. „Viņš bija celtnieks, bet arī padomju gados darbu profesijā tik viegli dabūt

nevarēja. Vienu brīdi strādāja kautuvē, atnesa kādas ādas mājās, vēl kaut ko, tad bija, ko trim bērniem galdā likt. Dzīvojām tā, ka pietrūka sāls un maizes, bet bija mīlestība. Kad dzīve uzlabojās, uzradās cita mīlestība – atstāja mani ar visiem bērniem. Tad gan grūti gāja.”

Lai bērnus pabarotu, Glītas kundze sākusī strādāt sabiedriskajā ēdināšanā: „Kur malku cērt, tur skaida paliek. Kāda zupīte palika pāri, varēju bērniem atnest. Strādāju ēdnīcā skolā, reizē ar bērniem gājām uz skolu un nācām mājās.

Kad vīram prasīju alimentus, viņš teica, lai eju caur tiesu. Tā arī darīju. Toreiz ar alimentiem šmaucās tāpat kā tagad. Vienu mēnesi saņēmu trīs rubļus un 70 kapeikas. Darbābiedri smējās, ka tas esot labi – tolaik tādā cenā bija šņabis, tam varēja pietikt.”

Laulājusies ar visiem trim

„Nu jau visi mani vīri miruši. Oficiāli saprecējos ar visiem. Nākamo pēc Volda satiku Imantu Ciekali. Bija ļoti sirsnīgs, bērnus pieņēma, bet stipri dzēra. Ar to arī aizgāja. Artūru Kronbergu, pēdējo vīru, draudzene laukos ieskapēja. Viņam sieva bija mirusi, viņš brauca ar mašīnu, mani vadāja. Jutos kā paradīzē – savu mūžu tā netiku izvadāta! Toreiz mana mājiņa piecus gadus stāvēja tukša, pārgāju pie Kronberga. Laukos cilvēki ļoti sirsnīgi, bet ilgi pie vīra nesadzīvoju – arī viņš mīlēja iedzert, man nepatika. Veikalā pārdevēja uztaisīja *šmuci*, mani uzaicināja strādāt. Pārcēlos turp. Vīrs nomira, kad jau biju pensijā un pārnākusi atpakaļ uz savu māju. Pēc nāves viņa dēli uztraucās, ka nepieprasu mantojumu. Nolēmu, ka man to nevajag – lai bērni ņemas pa tēva māju! Tagad daudz esmu domājusi, ka savu māju un zemi vajadzētu mainīt pret dzīvokli, lai nav tā jāplēšas. Bet tas ir tik grūti – aiziet no vietas, kurā katrs kaktiņš aizsietām acīm pazīstams.”

Inguna Spuleniece
Glītas Kronbergas arhīva un Aivara Vētrāja foto

Nav grūti atminēt, kāpēc 2. vietas ieguvēja (pagājušā gada konkursa uzvarētāja) un Skrundas amatiereteātra dalībniece Dace Kudore savai tortei devusi nosaukumu *Maska*.

Kas ir *Lauku peļu labumi*? (3. vieta, Gunta Atiķe un Skaidrīte Solovjova, Liepājas novads.) *Elpas siers*, Provansas un baraviku majonēze, marinētas sēnes un trīs rupjmaizes (formas) kukuļi no *Saldus maiznieka*.

Daina Tāfelberga
Modra Rubeņa foto

VIRTUVĒ

Goda vietā – siera un maizes torte

Otrajā Siera kluba konkursā Skrundā gods tika izrādīts sāļajām siera un maizes tortēm.

Piedalījās par vienu cepēju vairāk nekā pērn – 13. Siera kluba prezidente Vanda Davidanova gan norādīja, ka pareizāk būtu meistarē saukt par gatavotājām, jo siera tortes necep, ja neskaita biskvītu. Viņa uzskata, ka atsaucība ir laba, tiesa, būtu gribējies, lai savu māku rādītu vairāk skrundenieču. No mūspuses piedalījās tikai pagājušā gada pirmo trīs vietu ieguvējas Baiba Cine (Kuldīga), Dace Kudore un Zane Stepanova, kā arī debitante Megija Balcere (visas trīs no Skrundas). Daudz skaistu kulinārijas brīnumu bija atvests no Liepājas puses, pa vienai tortei no Talsiem, Ventspils un Dundagas. Galvenais rīkotāju nosacījums: jāizmanto vismaz viena no nolikumā minētajām siera šķirnēm, kā arī kāds norādītais maizes ceptuvju izstrādājums.

Žūrijā bija SIA *Lanordija* tehnoloģe Marika Bērziņa, restorāna *Jaunpils pils* šefpavāre Sandra Zariņa, Latvijas Maiznieku biedrības izpilddirektore Gunta Duka, 12. Saeimas deputāti: skrundeniece Nellija Kleinberga un biškapis Armands Krauze. Latvijā sāk cienīt sāļās tortes, secināja vērtētāji. Arī pieredzējuši konditori varēja gūt vērtīgas idejas. Bija izmantoti arī citi Latvijas produkti – zivis, gaļa, krējums, sviests, putraindesas, sēnes, visdažādākie dārzeņi un citi labumi, kas veido lielisku garšu.

SIA *Elpa* valdes priekšsēdis Gundars Sisenis bargajai žūrijai cildina savu *Kazdangas sieru akordu*, kas vēlāk ieguva 1. vietu.

Skrundenieces Megijas Balceres zaļumiem bagātais *Skrundas roks* (4. vieta) guva vislielākās skatītāju simpātijas.

Baiba Cine (5. vieta) ar torti *Līgo* atgādināja par ēšanas tradīcijām Jānos.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

„Kaut kad jau sods būs jāsamaksā”

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākais inspektors Dzintars Pakalns.

14. maijs. Naktī Liepājas ielā pie veikala mētājas apmetuma un betona gabali. Video atrodam mirkli, kad tie krīt no jumta karnīzes, informējam īpašnieku. No vecā tilta pilsētas virzienā divi ved trešo – galīgi apreibuši. Rumbā kāds makšķerē, nododam zivju inspektoram. Estrādes parkā no rotaļlaukuma aizraidām vīru alkohola reibumā. 1905. gada parkā sēž pieci jaunieši ar alus pudelēm, vēl nav atkorķētas. Izskaidrojam, ka nedrīkst.

15. maijs. Saņemam sūdzību par kaimiņu, kurš Snēpelē izbūvē ceļu. Baznīcas ielā zem zīmes stāv divas mašīnas. Palīdzam regulēt satiksmi pasākumā *Meža ABC* Padurē, tikmēr no Vijoliņu ielas sūdzas par kaimiņu – izlaidis izskriet divus sunus. Brīdinām īpašnieku. Pie autoostas jaunietis splaudās. Pie veikala Mucenieku ielā divi lieto alkoholu. Jaunieši dzer alu pie veikala Graudu ielā.

16. maijs. Rumbas ielā kāds konstatējis, ka izsists logs, iesakām zvanīt Valsts policijai (VP). Tirgus ielas pagalmā kāds izlējis spaini ar čurām, cenšamies noskaidrot vainīgo. Muzeju nakts pasākumu Pils ielā traucē kapitāli piedzērusies sieviete, aizvedam mājās. VP ziņo, ka Ziedu ielā guļ cilvēks ar kustību traucējumiem, turklāt pilnā, aizvedam mājās. Tikmēr pienāk izsaukums uz Vīgriežu ielu, kur kāds pa pa-

galmu skraidot plīks. Esam Ziedu ielā, šo zvanu pāradresējam VP. Pēc tās lūguma braucam uz Ēdoli, kur vajadzīga nošķiršana. Aizbraucam – abi laulātie draudzīgā apreibumā. Vīru aizvedam uz Ēdoles centru – iešot pie drauga (nākamajā dienā ziņojam bāriņtiesai).

17. maijs. Pusnaktī VP ziņo, ka Maņģenē pazudis 12 gadus vecs zēns ar garīgiem traucējumiem, kopā ar viņu – divi suņi. Atrodam puiku netālu no jaunā tilta, vienu suni pa ceļam esot notriecis auto, kura vadītājs godīgi sagaida policiju. Zēnu atdodam vecākiem. No rīta pa Mucenieku ielu, ignorējot noteikumus, brauc *BMW*. Semināra parkā izmētāti atkritumi. VP ziņo par nesaskaņām Grigulejā jau zināmā adresē. Saimniece reibumā, kāds viņai izsitis logu. Gaismas ielā kāpņu telpā iereibis vīrietis dzer arī mūsu klātbūtnē. Protokols.

18. maijs. Apsargi ziņo, ka Liepājas ielā guļ vīrietis – tas pats, kurš bija Gaismas ielā. Patrūļa video redz, ka Baznīcas ielā aiz zīmes stāv auto. Pārventā, stāvietā pie tilta, iebraucis autobuss, kafejnīcas ļaudis grib, lai mēs to pārsūtām uz Krasta ielu. Kāda sieviete ziņo, ka mājās nav pārnākusi desmitgadīgā meita. Pēc brīža mamma atzvana, ka viss kārtībā.

19. maijs. Kādā pagalmā ieklīdis kaimiņa suns, saimniecei

jāraksta iesniegums. VP ziņo, ka autoostā guļ iereibis vīrs, pat karpītes smuki novilcis. Tas ir mūsu pastāvīgais klients, kuram šī gulēšana maksās 140 eiro. Pārventā veikala sētā guļ smagi piedzēries vīrs, aizvedam mājās. Pasta ielā nesaskaņas starp vairākiem vīriem, veikalam izsista rūts. Vainīgais noskaidrots, viens no vīriem sola zaudējumus segt. Pēc laiciņa zvana vīrs, lai palīdzam pierunāt sievu dot viņam naktsmājas. Tā kā viņš dzīvoklī nav deklarēts, naktsmājas izpaliel. Pelčos kaimiņu pagalmā redzēts svešs auto, iespējams, notiek zādžība. Aizbraucam – mājai logs un durvis vaļā, atbraukuši arī īpašnieki un VP, bet aizdomīgais auto pazudis. Izsaukums uz Rumbas pagastu, kur dzīvoklī ieklīdis nevēlams ciemiņš, loga sitējs no Pasta ielas, kurš, izdzirdējis, ka saimniece zvana mums, nolēmis, ka otrreiz mūs vairs negrib redzēt.

20. maijs. Pēc pusnakts ziņo, ka parkā kļīst nomaldīties, vecs vīrs. Izrādās, arī smagā reibumā, ar asiņainu seju – aizvedam uz slimnīcu, pēc tam mājās. Dzintaru ielā zem lodžijas iemitinājies *bomzis*, aizraidām. Pārbaudām mazdārziņus, kur nesaskaņas īpašumu dēļ. Konflikts kādā pagalmā par auto novietošanu. 1905. gada parkā trīs klaidoņi dzer alu (to noslēpuši miskastē).

Atkal dedzina lokatora pilsētiņu

Stāsta Skrundas novada pašvaldības policijas inspektors Andis Doniņš.

14. maijs. Nogādājam VP vīrieti, kurš izlauzīs mājai durvis. **15. maijs.** Pārbaudām divas administratīvās lietas, vienā no tām Nīkrācē izņemam 2,5 litrus kandžas un aparātu, ar ko tā ražota. **16. un 17. maijā** palīdzam nodrošināt kārtību Talsu rallijā. Saņemam ziņu par kārtējo dedzināšanu lokatora pilsētiņā, kurb dodas arī ugunsdzēsēji.

18. maijs. Skrundas autoostā konflikts starp skolēniem, informējam skolas vadību. Skrundas muižā salauzts galds un aizdedzināts soliņš (ir video). Atkritumu izgāztuvē privātpersona nelikumīgi izgāzusi gruzus, atrodam pierādījumus. **19. maijs.** Rudbāržu internātpamatskolā viens skolēns otram atņēmis telefonu, piekāvis, ar šķiltavām aiz-

dedzinājis virsjaku. Kāds autovadītājs aizķēris ceļa zīmi, bet pats sakārtojis. Rudbāržos sabojāts servitūta ceļš. Skrundas centrā iereibis pārtis uzmācas veikala apmeklētājiem. **20. maijs.** Esam Rīgā, bet saņemam informāciju par nevēlamu personu, kas iegāpusi dzīvokli.

Pierakstīja Juris Lipsnis

ASTROLOĢE SKAIDRO

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Jāmeklē vidusceļš

Tuvākajās dienās debess fons veidojas saspringts, vairākas planētas konfliktēs. Tas ir enerģētiski dinamisks laiks, būs situācijas, kurās tiks šķētinātas pretrunas, meklēts vidusceļš.

Saulē nonākusi opozīcijā Saturnam – tas liek domāt, ka ne vienam vien nāksies pārskatīt izvēli un kļūt kārtīgākam, disciplinētākam, lai iegūtu to, ko vēlas.

Auniem patiks ieviest reformas, tādēļ ģimenē valdīs tāds noskaņojums, kādu pats ar savu izturēšanos radīsiet. Ja būs iespēja pakāpties pa karjeras kāpnēm, Auni to izmantos.

Nozīmīgākie notikumi no 22. līdz 28. maijam

Vēršiem par sevi var atgādināt aizkavējis maksājums. Nemitīgi izbraucieni, sprāgs mācību ritms, radu viesošana.

Dvīņiem naudu vērts ieguldīt it visā, kas skaists: jaunā apģērbā, mākslas priekšmetos vai skaidrumkopšanā.

Vēžiem tēma numur viens – sakarsme. It visur atradīsies cilvēki, kuri vēlēšies pamācīt. Paša ziņā paliek izlemēt, vai citu viedokli respektēt.

Lauvām viegli izdosies kļūt populāriem, tādēļ īstais laiks reklamēt to, ko gribat pārdot, parādīt. Veselība var signalizēt par ķermeņa stāvokli.

Jaunavām profesionālajā jomā var iznākt pacīnīties par savu vietu. Labs laiks garīgai praksei, intūcija darbosies lieliski.

Svari labi jutīsies iedomu pasaulē, viss nepatīkamais paies secen pat neapjausts. Iepriecinās radošas nodarbes.

Skorpioniem sabiedriskās ak-

tivitātes prasīs vairāk laika, būs steidzami pienākumi. Mājinieku atbalsts būs jūtams, ja nebaidsieties tiem uzticēt pienākumus.

Strēlniekiem attiecībā var gadīties pārbaudījumi. Šis nav laiks, lai ko steidzīgi mainītu, pietiks, ja vienkārši par to domāsi.

Mežāžiem ieteicams būt piesardzīgākiem ar naudu. Labs laiks sevi pilnveidot. Droši var apmeklēt jebkādu kursu.

Ūdensvīri darbā mērķus sasniegs bez lielās aizķeršanās, ja iesaistīs kolēģus. Privātās dzīves līkloči mudinās izkopt ģimeniskumu.

Zivīm prātā vairāk izklaide, būs kultūras pasākumu apmeklējumi un tikšanās ar draugiem. Izmantojiet šo laiku, lai uzkrātu spēkus jauniem darbiem!

Čika laiks:

22.05. 3:36 – 23.05. 0:42,
24.05. 13:49 – 25.05. 11:52,
27.05. 5:21 – 28.05. 0:42.

PĒRK

SIA Lāses AM – MĀJLOPUS. Nodrošina transportu. Tāl. 63374197, 29353243.

SIA *Aibi* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, KAZAS, ZIRGUS, CŪKAS**. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tāl. 26142514, 20238990.

SIA *Kurzemes gaļsaime* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Samaksa tūlītēja. Transports bez maksas. Tāl. 63454845, 26569362, 26436271.

SIA **SENLEJAS – LIELLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Bioloģiskajiem lopiem piemaksas. Samaksa tūlītēja. Tāl. 26604491, 26319888, 65033720.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

Uzņēmums par labām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Samaksa pēc vienošanās. Tāl. 25573447.

JAUNLOPUS. Tāl. 29932803.

SIA *Valinda* – **LOPUS**. Svāri. Tūlītēja samaksa. Tāl. 29434034.

Pērku piena **BULLIŠUS** no 14 līdz 45 dienām vecus. Tāl. 26856986.

Pilskalni Agro – **MĀJLOPUS**. Tāl. 26514801.

Divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā, var remontējamu. Tāl. 29621515.

Vēlos pirkt **DĀRZU**. Tāl. 26878729.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tāl. 26544462.

Pērkam **MEŽA ĪPAŠUMUS** ar zemi. Tāl. 29433000.

Pērkam visu veidu **MEŽUS, ZEMI**. Tāl. 29764751.

STĀRĶA VĒSTIS

No 12. līdz 19. maijam Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā pasaulē nākušas četras meitenītes un četri puikas. Meitiņas vecāki nosaukuši par Mariku Airu, Rebeku, Amandu un Loti, bet puikas – par Jāni, Ansi, Agni un Erlendu.

Divi lielie brāji

Ēdolniekiem Maritai Freimanei un Edijam Ruščakam 18. maijā piedzimis Marika Aira. Par to, ka būs meitene, vecāki zinājuši jau laikus. Mazo mājās gaida divi brāļi. Gustavs, kuram ir gads un trīs mēneši, vēl īsti nesaprot, ka viņam un brālim pievienosies arī māsa. Lielais brālis Sairuss, kuram septiņi gadi, māsiņu gaidot ar nepacietību. Māmiņa novērojusi, ka mazā esot mierīga. Viņa pasaulē nāca 45 cm gara un 2280 g smaga.

Grib spēlēt ķērājus

Talsu novada Ģibuļu pagastā Kristīne Vēmane un Raimonds Pērkonis 18. maijā sagaidīja Rebeku. Septiņgadīgais brālis Jānis gan esot mazliet samulsis par gaidāmajām pārmaiņām – nu būs visā jādalās. Viņam šķiet, ka ar māsiņu tūlīt pēc pārbraukšanas no slimnīcas varēs spēlēt ķērājus. Vēl brālis ļoti neapmierināts, ka mamma vairākas dienas ir prom no mājām. Mazulītei aukļu netrūkstot, jo laukos visi radi dzīvojojo vienuviet. Rebeka piedzima 52 cm gara un 3240 g smaga.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

INTERESANTI

Atklāta jauna antibiotika

Pēc 30 gadiem beidzot atklāta jauna antibiotika, un to dēvē par paradigmas maiņu cīņā ar pieaugošo rezistenci pret medikamentiem. *Teixobactin* spēj ārstēt daudzas parastās bakteriālās infekcijas, piemēram, tuberkulozi, septicēmiju un C hepatītu. Tomēr būtiskāki, ka *Teixobactin* pavērs jaunu virzienu medikamentu ražošanā, pateicoties veidam, kādā tas atklāts. Pētnieki jau paredzēja, ka augšne glabā noslēpumus antibiotiku atklāšanai, jo baktērijas pašas izstrādā jaunus veidus, kā atkauties no citiem mikrobiem. Ziemeļaustrumu universitātes (Bostona) pētnieki izveidojuši elektronisku čipu, ko ievieto augsnē, pēc tam ievāc mikrobus radušās ķīmiskās sastāvdaļas, ko izmanto, lai radītu jaunas antibiotikas. Ar šo metodi ir cerība iegūt vēl citas vielas, kas mainītu antibiotiku medikamentus. Pētnieki paredz, ka *Teixobactin* būs produktīvs vismaz 30 gadus, jo baktērijām uzbrūk vairākos veidos vienlaikus.

JOKI

Sievietēm no vīrieša vajag tikai vienu: lai viņš pa ceļam uz mājām ieiet veikalā.

Profesora neatbildamā mīkla: kāpēc sievas noveco, bet trešā kursa studentes nekad?

Galvenais tomēr ir nauda, nevis vesela miesa un gars. Kam gan tu būsi vajadzīgs kā vesels un dzīvespriecīgs boms?

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN

22. maijs
Dienas garums – 16 st. 54 min.
Saule lec 4.54, riet 21.48.

Naktī +7°...+11°

Z
R A
D
2-3 m/s

Dienā +11°...+16°

Z
R A
D
2-4 m/s

RĪT

23. maijs
Dienas garums – 16 st. 58 min.
Saule lec 4.52, riet 21.50.

Naktī +7°...+10°

Z
R A
D
4-6 m/s

Dienā +10°...+12°

Z
R A
D
1-5 m/s

PARĪT

24. maijs
Dienas garums – 17 st. 1 min.
Saule lec 4.50, riet 21.51.

Naktī +5°...+11°

Z
R A
D
1-2 m/s

Dienā +10°...+16°

Z
R A
D
1-2 m/s

KVALITĀTE UN DROŠĪBA!

Jaunums!

Kuldīgā ir atvērta **LPG** Latviešu Propane Gāze autogāzes uzpildes stacija

Graudu ielā 19, **NESTE OIL** teritorijā

- Autogāze **00:24**
- Gāze balonos
- Apkalpo operators

+ Īpašais piedāvājums klientu karšu īpašniekiem

SIA Kurekss
IEPĒRK ZĀĢBAĻĶUS pie ceļa un piedāvā **BEZMAKSAS ZĀĢBAĻĶU TRANSPORTA PAKALPOJUMUS** Kuldīgas novadā.
Tālr. 29403378, 63661565, 29133213, 26551033.

PĒRKAM

- * Augošu koku cirsma *un sortimentus pie ceļa;*
- * *Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)*

Palīdzam noformēt dokumentus, veicam cirsmu iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.lv

Lietoto mēbeļu veikals
Seltus mēbeles jaunās telpās – Adatu ielā 5 (pretī veikalam Maxima).

AMBERWOOD
CĒLKOKU GRĪDU RŪPNĪCA

IEPĒRK OŠA, OZOLA ZĀĢBAĻĶUS

SAMAKSA PIEGĀDES DIENĀ
TĀLRUNIS: 25900003

SIA **Krauzers** **PĒRK** mežā pie ceļa visā Latvijā: **ZĀĢBAĻĶUS, FINIERKLUČUS, PAPIRMALKU, TARU.**
Tālrūnis **29187716**.
www.krauzers.lv

KUREKSS SIA
Lielākā nacionālā kokzāģētava Latvijā

PĒRK cirsmas mežus īpašumā skujkoku zāģbalkus

Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim jums visizdevīgāko risinājumu!

APMAKSA TŪLĪTĒJA!

Cirsmas, meža īpašumi: tālr. 63624364, 29403378; zāģbalki: tālr. 29141474
www.kurekss.lv

SIA **Cietkoks** **iepērk bērza apaļkokus Kandavas pagastā.**
Cena no 65 EUR/m³.
Tālr. 29999449.

Sestdien, 30. maijā, 22.00 Vārmes brīvdabas estrādē Liepu birzs

VASARAS SEZONAS ATKLĀŠANAS ZAĻUMBALLE.

Spēlē Andris Ērglis un Jānis Strazds.
Ieeja 5 EUR.

7-8/8 KULDĪGAS LIVE FEST 2015

SWEET ZIG ZAG
SECRET SERVICE
LINGA AC/DC PROJECT COLT
IVO FOMINS THE RUBETTES
feat. Alan Williams
SLADE CREDO
JĀNIS BUKUMS
BAY CITY ROLLERS
starring LES McKEOWN
OPUS PRO
un daudzi citi

www.livefest.lv
www.bilesuparadize.lv

ATJAUNO VANNU EMALJU.
Tālrūnis **20605520.**

25. maijā no 10.00 līdz 13.00 Kuldīgā, Mārtiņzālē, – **DONORU DIENA.**
Līdzīgi ņemt donoru apliecību, pasi.

SKRUNDAS MŪZIKAS SKOLA UZŅEM AUDZĒKŅUS:

- klavieru,
- vijoles,
- akordeona,
- ģitāras,
- pušaminstrumentu un sagatavošanas klasē.

Uzņemšanas eksāmens 25. vai 26. maijā no 16.00 līdz 18.00.
Tālr. 63331354.

mezsaimnieks
Mezsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība

info@mezsaimnieks.lv
29196396.
www.mezsaimnieks.lv

NEPĀRDOD SAVU DZIMTAS MEŽU!
Mēs palīdzēsim to apsaimniekot.

HANSA FLEX
Hidraulika

- ◆ Hidraulisko šļūteņu izgatavošana
- ◆ Hidrocilindru izgatavošana un remonts
- ◆ Hidroliskie sūkņi, motori, dalītāji, vārsti
- ◆ Manžetes un citi blīvējumi
- ◆ Filtri
- ◆ Bukses
- ◆ Tapu materiāls
- ◆ Eļļas
- ◆ 24 h serviss

Adrese: Graudu iela 19, Kuldīga.
Tālr. +371 20037706.
www.hansa-flex.lv, e-pasts: kuldiga@hansa-flex.lv

Iestājeksāmens mākslas skolā bērniem no 8 gadu vecuma
otrdien, 26. maijā, 16.00 Pētera ielā 5.

Līdzīgi jāņem A3 papīrs, gvašas krāsas, zīmulis, otas, dzimšanas apliecības kopija, vecāki.
Tālr. informācijai **27020568.**